

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-basásos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 387.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

PELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, május 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Lesz-e kompromisszum?
- A képviselőház ülése.
- A lorrongó Horvátország.
- A temesvári honvédek Damjaniceinéhez.
- A kurticai zendülés.
- Kispapból csavargó.
- A király és a házelnök.
- A leányzóktató ügyvéd.
- Kirándulás a székelyföldre.
- A Maros-ünnep.
- A pékegének antrájkja.
- Táron: Babona. Irta: Miklós Jenő.
- Regény-Csarnok: Klára grófnő. Fordította: Ritt Gyula.

Lesz-e kompromisszum?

Arad, május 15.

A mióta a szabadelvűpártban Feilitzsch Artur báró eszméje oly forrongást idézett elő, állandóan felszinen van a kompromisszum eszméje.

A kormányhoz közelálló lapok ugyan azt hirdetik, hogy erről szó se lehet, ámde minden jel arra mutat, hogy kompromisszum nélkül a helyzet megoldása alig képzelhető el. Es ez a kompromisszum, ha megtörténik, valószínűleg a király budapesti időzésének egyik eseménye lesz.

A tegnap esti cerclé-n hiába vártak ugyan oly nyilatkozatokat, amelyek erre világosságot vetettek volna, de ez még nem jelenti a „passzív rezisztenciának” legfelsőbb jóváhagyását.

Bécsi forrásból a magyar politikai helyzet megvilágítására a következőket jelentik:

Míg a kormánypártban a helyzet kialakulásáról mindenféle kombinációk mérülnek föl, a kormány pedig még mindig azon az állásponton van, hogy az obstrukció ki fog fáradni és így magától helyreáll a parlamenti rend: addig az ellenzék vezetési az utolsó órákban megállapították az obstrukció munkarendjét a legközelebbi időre és az a program mutatja, hogy nagyon kevés lap volt jól informálva az ellenzék terveiről.

Mindenekelőtt konstatálnom kell, hogy a „nagy érvágás”-ról, melynek állítólag az uralkodó budapesti tartózkodása alatt kellett volna megtörténnie, most már szó sincs.

A függetlenségi párt higgadt elemei perhorreskálnak mindenféle utcai botrányt, melyek a viszonyok elmérgesítésére vezetnének. Ellenben folytatni fogják a parlamenti harcot az eddigi módon.

A vitarendező bizottság összeállította a szónokok névsorát és ennek a névsornak alapján el lehet mondani, hogy az ugynevezett „technikai obstrukció” eszközeinek alkalmazása nélkül is el fogják nyújtani a vitát a most kért indemnitási idő lejártáig.

Valószínűleg addig fog tartani az indemnitás körül folyó vita, míg a kormány kénytelen lesz majd új indemnitást is kérni. Evvel akarják megakadályozni, hogy

a katonai javaslatok egyáltalán tárgyalhatók legyenek.

Másrészt a függetlenségi párt nem zárkózik el a kompromisszum eszméjétől, ha ez tisztán a parlamenti rend helyreállítását célozza. A 125,000 embert követelő javaslat visszavonása az ellenzék egyedüli feltétele, ellenben hajlandó volna rögtön megajánlani az eddigi 103,000 emberről ujonclétszámot, kötelezné magát továbbá, hogy a büdzsét, a valutajavaslatokat, a beruházási javaslatokat és a tisztviselők fizetéséről szóló javaslatot a legrövidebb idő alatt keresztülvigye. A kiegyezési javaslatok tekintetében is lehetne valami megegyezésre jutni.

Hogy erről a kompromisszum eszméről mennyire lehet beszélni, az nagyon kétes, mert Széll miniszterelnök tudvaleg több ízben nyilatkozott mindenféle kompromisszum ellen és kijelentette azt is, hogy legfontosabb feladatának tartja a katonai javaslatok törvényre emelését.

Más oldalról azonban a már kétszer elhalasztott, de most már megint esedékes ujoncszedési határidő is a megoldást követeli és ismét másrészt a szélsőbal azon határozata, hogy az obstrukciót július hónap közepéig elhuzza, lehetetlenné teszi, hogy az obstrukció hamarosan lezárására lehessen számítani.

A helyzet tehát dacára az uralkodó jelenlétének és a felmerült „mentő eszmék”-nek, semmit sem veszített kritikus éléből.

Babona.

Irta: Miklós Jenő.

Orvosomnak elmondtam az esetet: déli fél-tizenkettőkor a fiuknak még elmagyarítottam a cosinus alját, de amint a krétát letettem, hirtelen szédülés fogott el. Valami belezugott a fülembe, az ajkamról pedig kővér kis vércsep hullott a mellényemre. Olyan erős köhögés jött rám aztán és annyi vér bugyborékolat a fogaim között, hogy nem mertem a szememet kinyitni és végigestem a táblán. — Az orvosom ágyba rendelt, azóta — két hónapja már — nem keltem ki innen. Végigolvastam újból Descartot, átszámítottam Flammariont, a hátamat és a vállamat akárcsak izzó parázs égetné, sütné, marná, de az orvos nem enged felkelni és neki igaza van, ha meg is próbálnám, csak az egyik lábamat se tudom az ágyból lecsusztatni. Kinézek az ablakon, a levegőben nehéz, nedves pára; mire kiszőlök minden, Itáliába megyek.

Ugy utálom itten a fekete, ködös utcák között ezt a sötét szobát. Ha egészen lekuporodom az ágyam fenekére, talán egy kis darab világos eget is látnék: igen, ha elállna az eső és kisütne a nap. Olyan szomorú ez a szoba, hiába, — mindenki nem mehet szelős szanatóriumokba pihenni és elvégre azok se kapnak a professzortól receptre napot.

A házmesterné feljár hozzám, megigazítja a fejem alját és ellopja fehérneműimet. Ha

hagy még magamnak is vagy egy inget, azt is odaadom neki, csak már ne ápoljon tovább. És utálom ezeket a kék pléhedényeket, melyekben az ételt hozza, csendes borzadás fog el, ha csörömpölve egymáshoz veri őket, — utálom ezt a sok patikaüveget és poros skatulyát, melyekbe szárított édesgyökérport árulnak fulladás ellen, legjobban utálom önmagammat, hogy ilyen gyáva vagyok és nem tudok felkelni, kifutni az utcára, vonatra ülni, el Itáliába!

Ágyammal szemben egy nagy tükör állott, az orvos kivitette, hogy meg ne lássam benne magamat! Milyen jó volt még, amikor este a tükörrel átellenben ültem és szivaroztam a sötétben, — láttam a szivar hunyó parázsát és arcomból azt a kis vörös foltot, amelyet bevilágított, — a tükör szürke lapjától miért féltett most az orvos, hiszen az arcom kiálló csontját ugyanis kitapogathatom és aki két hónapig az ágyban fekszik, annak a színe se lehet valami rozsdás! Visszakönyörögtem tehát megint a tükörre és most újra látom benne ágyam fölött édes anyám képét, a kis asztalkán ezt a sok apró, életet áruló üveget, látom kék takarómat, ágyam fejtől az ajtót, — amint a kilincs megmozdul, valaki kívülről rátezi a kezét, benyit, — látom mindjárt, hogy csak az orvos, vagy a házmesterné és jó hosszú ideig senki, senki más — senki más... és nem kell minden ajtónyitásra elfuló lélegzettel, összeszorult szívvel arra felé kapnom a fejemet...

Két hónapja, hogy beteg vagyok, szobám a lépcsőházra nyílik és én az emelet összes lakóit már a lépéseikről ismerem. Tudom, hogy kik jönnek-mennek, jókedvben vagy szomorúan térnek-e haza, fáradtak-e, vagy betegek, pénzt hoztak-e, vagy kis batyuikat viszik-e zálogba. A falam olyan vékony, mint a papiros, az ajtóm résein át bedudál a szél, itt mellettem kint a lépcsőházban nem történhetik semmi, hogy azt én meg ne — lássam.

A férfiak majd mindannyian kifelé koptattott sarokkal járnak és a jobb lábukra erősebbet kopannak, mint például a fűszerkereskedő a harmadik emeletről, aki szabálytalan, széteső lépésekben jön haza, egyik térdére minden második lépcsőfokon meg-megbiccon, a tizenhetedik lépcsőnél mindennap megáll, ott kicsit szédül, felesége szapora, apró, magassarku lépésekben tipeg, valószínűleg ugyanegy suszter-nél dolgoztat a másodemeleti fogalmazó urral, mert a cipőjük valahogy egy tónusban nyílik. Ennek az embernek olyan ruganyos, lassu, táncos a lépése, mintha minden izma acélból lenne és órarugókra járna. Lakik itt egy sánta szabó és egy pupos napidíjas, öreggek — fáradtak mindketten, együtt is laknak, együtt is járnak, egyik a másik élet-társa, ápolója, felesége. Lakik itt egy varrakis-asszony, a kinek a szoknyája mindig végig-söpri a lépcsőt és a gangot és egy gépirónó, aki egy szuszogó öreg urat támogat fel magához: Hallo! néha gyereklépéseket is, apró, ug-ráló lépéseket; a kereskedő fia maga után

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 15.

Pichler nagy érdeklődés mellett leckéztette meg ma Tomasics Miklóst néhány elszólása miatt. Különösen azt firtatta, hogy mondja meg Tomasics, honnan kapják a zavargók a pénzt. Tomasics nem volt jelen, de a kérdések anynyira sarokba szorították, még majdan a papíron olvasva is, hogy Tomasicsnak felelnie kell reá.

Pichler beszéde egyébként is szenvedélyeket keltett és különös nagy érdeklődést a karzatokon, amelyek, — talán mondani sem kell — mostanában napról-napra telve vannak.

A folyosókon csendes izgalom van. Jobbról-balról tanácskoznak és a miniszterelnök hol egyik, hol másik csoportban áll meg, de csak pár pillanatra.

A Feilitzsch-Tisza-ügy már feledve van, senki sem beszél róla. A passzív rezisztenciára nézve különben ma sincs meg a szabadelvű párton az egyetértés. A szélbalon a vitarendező-bizottság rendben tartja híveit és intézi a dolgok folyását.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, gróf Széchenyi Gyula és Plósz Sándor miniszterek.

Elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

(Pichler Tomasics ellen.)

Pichler Győző Tomasics tegnap beszédére reflektálva, személyes kérdésben szólal fel. Tomasics szinte arcul verte a magyar nemzetet, a mikor azt mondta, hogy a magyar katonai vezényszót akkor fogják ők is támogatni, ha 20 millió magyar lesz itt.

Ugron Gábor: Hogy meri ezt az 1 millió horvát mondani!

Zboray Miklós: Mit szól ehhez a sovinszta Vészi? No Vészi, mit szólna ehhez?!

Vészi: Nem tudom miről van szó, de a sovinszta ellen tiltakozom.

Pichler statisztikai adatokat sorol fel arra nézve, hogy mely nép, illetve nemzet nagyobb száma a monarchiában. Ausztriában a statisztika nem is említi külön a horvátokat, hanem a szerbekkel együtt 700,000-re teszi őket. Horvátország lakossága 1.400,000 a szerbekkel

együtt. Ausztriában magában 25 és fél millió lakos van, ebből csak 9 millió a német, a többi cseh, lengyel, szláv stb. Ezzel szemben Magyarországon nemcsak dominál a magyar faj, de az összes monarchiabeli népekkel szemben fölényben van számarányára nézve. (Tetszés). A horvátok tehát valóságos nagyzási hóbortban szenvednek, a mikor Magyarország nagylelkűségével szemben hálátlanok. (Tetszés). Magyarország olyan alkotmányt adott Horvátországnak, amely páratlan. Es mégis ma feláll egy horvát képviselő és kegyesen azt mondja, ha majd mindent megadtok nekünk és 20 milliónyi magyarok lesztek, akkor elismerjük jogaitokat. (Nagy zaj a szélbalon).

Kubik Béla: Ez nem loyális politika! Ez nem őszinteség!

Pichler Győző: A horvát honvédségnek megadtuk a horvát nyelvet és a horvátoknak nem tetszik az, ha mi a magyar-osztrák egyezményben a magyar szolgálati nyelvet kérjük. Es most rátér a horvát forradalmi pénz kérdésére. Tomasics azt mondta, hogy nem Bécsből és nem katonai körből jó, de megvédte Bécsét a gyanúsítástól, hozzáteszi, hogy ki fog sülni, honnan jó a pénz? Tomasics tehát most is tudja, honnan kapják a zavargók a pénzt és még se mondja meg. (Nagy zaj a szélbalon).

Kubik Béla: Mondják meg? Hol van Tomasics!

Endrey: Meg kell mondani, honnan vették a pénzt!

(Ki adja a pénzt?)

Pichler: Ennél a pontnál együtt kell vele éreznie az egész Háznak, mert itt gyanúsítás van. (Helyeslés jobbról, nagy zaj balról.)

Kubik Béla: Mondja meg, honnan kapják a pénzt. Ha tudja és nem mondja meg, akkor nem hazafi! Mondja meg!

Josipovich Imre: Őök mondták, hogy Bécsből jött, ez ellen tiltakozott Tomasics.

Kaas Ivor báró: Rubel az! Rubel!

Pichler Győző: Es ha Tomasics tudja, honnan van a pénz, akkor a bán is tudja. Tudnia kell tehát a magyar törvényhozásnak is. (Zajos helyeslés a szélbalon.) Tudnunk kell, kik azok, a kik lázadást akarnak csinálni Horvátorszában? (Nagy zaj.)

Kaas Ivor báró: Igaza van! Mert gyanúsítás rejlik benne!

Kubik: Miért nem mondják meg?

Josipovich Imre: Hozzám intézi a kérdést?

Kubik: A horvát képviselőkhöz! Feleljenek, ha tudják, ha nem tudják, ne hozzanak ilyen gyanúsítást a Házbá.

Pichler Győző: Erre a kérdésre a horvát képviselőknek egyéni tisztességükkel kell fe-

lelni! (Elénk tetszés a szélbalon.) E kérdésnél megáll. Furcsának tartja, hogy Bécsét védi a bán is, Tomasics is: Tenát ki adja a pénzt? Tomasics azt mondja, a pénzek jönnek-mennek, kell tehát egy pártnak lenni, a mely a pénzt adja, mert a bán is, Tomasics is azt is mondta, hogy a zavargások az itteni obstrukcióval kezdődtek és azzal érnek véget, tehát a külföld azt hihetné, hogy a pénzt a függetlenségi párt adja, hogy Horvátországban forradalom legyen. No hát ők (a függ. párt) nagyon jól tudják, hogy ez nemcsak nem igaz, de képtelenség is. Melyik párt adja tehát?

Felkiáltások a szélbalon: A kormánypárt!

Kubik: Széll tegnap gratulálta Tomasicsot! A kormány adja a pénzt!

Széll Kálmán miniszterelnök: Ezt a gyanúsítást visszautasítom!

Pichler honorálja ezt a visszautasítást. Kérdi tehát, melyik párt adja a pénzt? A néppárt is bizonyára visszautasítja ezt a gyanúsítást.

Simonyi Sándor: Nincs pénzünk magunknak sem!

Buzáth Ferenc: Nincsen zsidónk aki pénzt adjon! (Derűtség.)

Pichler: Bizonyos tehát, hogy magyar párt nem adja a pénzt. Rátér ezután a horvát forradalmi proklamációra, a mely izgat a magyarság ellen. Majd a vasutasokról szól, a kiket gyűlöli a horvátság, de miért, a mikor a horvátoknak arra semmi okuk sincs. Azt bizonyítja, hogy a horvátoknál hálátlanabb nép nincs a világon, hálátlanságuk páratlan. (Tetszés.) Deák azért adta nekik a fehér lapot, mert azt hitte, hogy hálás lesz a horvát irántunk, de keservesen csalódtunk. Horvátország mindig zsarnokság alatt nyögött, mi adtunk neki szabadságot. Meg is kaptuk érte a köszönetet! Tanulságot azonban kaptunk. Ennyit akart mondani. (Eljenzés a szélbalon.)

(A kvótabizottság.)

Hellebronth Géza: Már Horánszky kimutatta, hogy lehetetlenség a kvótát emelni. Vele szemben Láng bizonyította, hogy magasabb kvótára is kaphatók vagyunk. A sors ironiája, hogy Horánszky meghalt és helyébe Láng ült.

Kubik: Ez volt az elismerés. (Sághy Gyula elmeje mellett.) Udvari tanácsosságot is ezért szereznek az emberek. (Derűtség.)

Hellebronth a kvóta emelése ellen érvel.

Papp Zoltán: Negyvenen sem vagyunk.

Elnök: Elegen vagyunk! Tessék folytatni.

Hellebronth szünetet kér.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Hellebronth Géza tovább beszél a kvótaküldöttség kiküldése ellen, egész az ülés végéig.

huzza a bal lábát; egy sovány, piros szoknyás leányka pedig gépbe jár. A második emeletről a mérnöknek mindig magával viszi a gyerekeket és a sok koppanó, tipegő, szökellő, apró lépés betölti szobámat, — jön a csirkéskófa papucsban, a szemetes, a csizmás zöldségáros, homokot áruló sváb fiú, egyszer egy árverés volt éppen én fölöttem, másszor meg az everlasting cipős öregasszonyt temették; akkor nagyon sok idegen embert hallottam idegen beszéddel és járással.

Talán két héttel ezelőtt ennek az öregasszonynak helyébe érdekes új lakót kaptam, eleinte a varrógépjét, szekrényeit, székeit, ágyát vittek fel mellettém, azután jött ő, kissé tompa, ringó lépése mindjárt olyan ismerős volt előttem . . . és a hogy mindennap egyre jobban hallottam járásának hajlékony, simuló ütemét, a hogy éjjelenként a varrógépe berregése áztogott hozzám, egyszerre egy régi emléket dobott fel lelkem színére a mult és ez az emlék, ez a gondolat villanásszerűen kapott bele az éjbe, szint és illatott hozott . . . azóta minden gondolatom ezen az egy emléken járt és bárki lépésében is csak az ő jöttét vártam, az ő távozása fölött szomorkodtam.

Fejemet odaszoritom a falhoz, lélegzetemet visszafojtom: jön, — meglessem este és reggel, mozdulatlan merevségben, hosszan kinyújtva órákon át várok reá . . . hiába, ez úgy volt, minél többször hallottam a lépését, annál inkább bizonyosodott, hogy ő az lépése ez, hogy az ő járása ez, az ő régi járása, — ezer tipegő, csuszánó, siető, futó és megcsukló lépés közül egyszerre megismerném ezt az egyet, megismerném . . . hiszen megismertem most is?

Mikor a ringása még összesimult, egymásba olvadt az én lépteimmel, mikor remegve, félve követte még, ha akartam — hozzá, ha akartam — hozzám, — de azután egyszerre elmaradt! Én hagytam el! Még vártam, hogy visszanéz, akkor melléje futok — de bizony nem nézett hátra.

Ha most valaki úgy szeretne!

Ezeket a szomorú délutánokon, alkonyodó estéken, hosszú, örökké tartó éjszakákon, ha néhány szót szólna hozzám, ágyam mellé ülne, tartaná a kezemet . . . vajjon tudja-e még azt a régi bojár dalt, amelyre tanítottam?

Talán csak érte kellene küldenem, és jönné. Talán csak a karomat kellene kinyújtanom és mellém simulna megint, — hát miért kérik? Nem érzi, — utcán, vagy ha itten mellettém elsiet, ha a szobájában pihenésre vetkőzödik, nem kapja meg egyszerre az érzés, hogy valaki odahaza várja; nem kergeti ide hozzám, hogy siessen, siessen, ma még a szememet lángolni, ajkamat égni és zakatoló mellemet hevesen dobogni láthatja, holnap — a koporsómra borulhat bánó zokogással.

Tegnap megállott az ajtó előtt, elolvasta kifüggesztett névjegyet és felsőhajtott. Megbénultan, üvegesedő szemmel lestem a tükörből a kilincset, hogy benyomja, csendesen besurran, bársonyos simogató hangján a nevemet ejti . . . O odakint felsőhajtott, várt — és tovább ment. Nem huzta be, nem lopta hozzám, nem verte bilincsbe mellém kedvenc illatának, a tearózsa illatnak kiadására, se pedig a mióta várom, az asztalom teli fonnyadó tearózsával . . . az éjszakán át sercegő gyertyákat tétetem a tükör alá, úgy lessem, vártam, — be-

teg ember mind kegyetlen ember, önző ember!

. . . Ma azután mégis eljött! Karján az orvos betámogatta. Vérpiros szál rózsát hozott csipkés, zöld levéllel; letette a vánkosomra. Leült. Az arca nem változott sokat, csak a keze lett — mint égő homlokomra rátette — puhább, hosszabb, selymesebb. Iszonyu, iszonyu csunya, utálatos és torz lehetek, mert nem ismert rám. Nem ismert rám, egyetlen szóval sem említette az emlékeinket! Hiszen igaz, idegen férfi volt közöttünk, az orvos, de apró csekélységek csak észébe juthattak volna, mikor mellettém van, kezemet fogja, a hogy egyszerre ellepték, telirajzolták az én fejemet . . .

Ha valamit kérdeztem is, bizonytalanul bizonygatta és szegényke olyan zavarban volt, hogy mindezekre alig emlékezik . . . Gyerekek és asszonyok olyan gyorsan felejtnek! Elfelejtett ő is, mintha egy idegen leányt hozott volna ide az orvos: „jőjön kisasszony, talán csak két napig él, tegyük meg neki kisasszony . . .” Mintha csak a lépéseivel babonázott volna meg előbb, hogy higgyek benne és most látom, hogy az én benne való égő hitem bolondos álom, szálnalmas babona . . .

Szerelmes embert megcsalni nem nehéz. Es én szívesen elhinném neki, hogy egy más, idegen leány, de — a mikor tudom, hogy ő az! O az és én várni fogom napról-napra egyre szomoruban, várni fogom — mikor pedig az ajtómon zörget, hét zárral elzárom az ajtót és nem engedem be, nem engedem, nem engedem be hozzám többet! . . .

TÁVIRATOK.

A macedón helyzet.

Konstantinápoly, május 15. A macedón vilajetek különböző helyeiről nyugtalanító hírek érkeznek, hogy török oldalról fenyegetéseket hangoztatnak és azt mondják, hogy a bolgár lakosságot részesítsék ugyanolyan leckeiben, mint tavaly az örményeket, ami a szultán tetszésével találkozónak. Vajjon a fenyegetések a törökök elkeseredéséből erednek vagy pedig a bolgár bizottságok terjesztik azokat, azt egyelőre nem lehet megállapítani. Mindenesetre megfelelően a bizottság szándékainak, ha a keresztények közt mérséklést vinnének véghez. Ezért a portát diplomáciai oldalról komolyan figyelmeztették ezekre a veszedelmekre, hogy azokkal szemben erélyes intézkedéseket tegyen.

Konstantinápoly, május 15. Holnap két svéd tiszttel érkezik ide a csendőrség újjászervezése végett.

London, május 15. Mint a *Daily Chronicle* Athénből jelenti, egy ott lakó bolgár kereskedő pincéjében kilenc dinamit-bombát találtak. A kereskedő testvére egy Szalonikiban a minap megölt bolgárnak.

A forrongó Horvátország.

(Zavargások, letartóztatások.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 15.

Horvátországban egyre fokozódó dühvel folytatják a zavargásokat, a melyek azonban úgy látszik, csak megnyitói a még ezeknél is komolyabb eseményeknek. Minden jel arra mutat, hogy valami példátlan merényletre készülnek a horvátok. Annyira titkolóznak, annyira szervezkednek, hogy a tervükből alig kerül valami nyilvánosságra. Az bizonyos, hogy a Zágrábban lakó magyarok halálos rémületben élnek. Az összes magyarok lakását összeirták, minden diáknak van ilyen fekete lajstroma. Starcsevics horvát nemzeti követ halálának e hó 23-án van az évfordulója. Ettől a naptól, ennek a napnak az éjszakájától rettegnek a zágrábi magyarok. Egyelőre csak az utcai botrányokban jut az izgalom kifejezésre. Csupa inzultus a magyarok élete, s az erélyes intézkedés, a mely ennek az aggodalmas állapotnak véget vetne, még egyre késik.

Legujabb távirataink ezek:

Eszék, máj. 15. Brozan államügyész tegnap *Djakovón* időzött, ahol elrendelte *Susnjar* klerikus letartóztatását; a kihez egy csomag érkezett az ismeretes forradalmi plakátokkal, a melyeket a postahivatal lefoglalt. *Susnjar*, a ki értesülve volt a csomag elküldéséről, táviratilag sürgette azt a zágrábi kollegáinál, miután a kézbesítés elmaradt. *Nacison Schiffer* gyógyszerészt és *Vrbaniac* adótisztet elfogták, mert bepiszokolták a közös hivatal cimereit. Az új cimert *Glad* pénzügyigazgató jelenlétében tiszteletnyilvánítások közben helyezték el. A letartóztatottakat átadták az itteni bíróságnak. Az adótisztet rögtön felfüggesztették hivatalától.

Fiume, máj. 15. A károlyváros fiumei vonal minden állomásán tüntetés van készülöben, különösen *Plasen* és *Fusinén*, a hova katonaságot rendeltek ki. *Buccari* vasuti és telefonközlekedése a legnagyobb óvatossággal intéztetik. A szétromból vasutjelzőket kijavították és *Fiuméből* két mérnököt rendeltek ki *Buccariba*. Tegnap óta *Buccariban* 3, ma 17 embert fogtak el, a kiket vagonokba zártak és katonák őrzik őket. Egy leányt a pincébe zártak. *Plase*, *Fuzine* és *Bnaljin* állomásokról tüntetésekről részletek nem érkeznek. A vasuti vonalat egész Károlyvárosig csendőrök őrzik. A *Draga-völgyben* tegnap elvágják a táviró- és telefonvezetékét.

Bécs, máj. 15. Az osztrák képviselőházhoz beérkezett irományok között van *Biencheri* és

társainak a honvédelmi miniszterhez érkezett indítványa hadsereg felhasználásáról a horvátországi zavarok alkalmával. Az interpellálók utalnak oly esetekre, a melyben a katonaság részéről kihágások fordultak elő és kérdik, hogy miképen igazolja a hadügyi kormányzat, hogy a katonaság Horvátországban védtelen asszonyok és gyermekek ellen is fellép, továbbá vajjon a miniszter hajlandó-e a hadügyminiszternél közbenjárni, hogy ily visszaéléseket nyomban szüntessenek meg, annál is inkább, mert azok ártanak a hadsereg tekintélyének és a horvát népben nagy elkeseredést keltenek.

Laibach, máj. 15. A horvát kormány táviratilag értesítette a laibachi államügyészséget, hogy összeesküvésnek jött nyomára, melynek Laibach a központja. Az összeesküvés célja az volt, hogy föllátsák egész Horvátországot Magyarország ellen. Laibachban nyomták a röpiratokat s kiáltványokat, melyekben a horvát nemzetet forradalomra izgatták. A laibachi államügyészség házkutatást tartott az ottani szláv lapok nyomdájában, de eredmény nélkül. A szláv lapok szenvedélyesen tiltakoznak a házkutatás ellen.

Fiume, május 15. Ideérkezett jelentések szerint újabb zavargások történtek. *Buccariban* a tegnap elfogott zavargókat társaik ma kiszabadították. A tegnapi zavargókat ugyanis egy vasuti kocsiba zárták, ezt a tömeg ma feltörte és a benne levő embereket kieresztette.

A kurticsi zendülés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 15.

A kurticsi puszták munkásainak lázongása a tegnapi nap véres eseményével befejeződött. A kisiratosi parasztok kedélyét lecsillapította, hogy az ispán és az irnokok kitölthették boszujukat, melyen kívül egyéb céljuk nem is volt. A brutális önbíráskodás után nagyon megjamborodtak, s miután a kisiratosi jegyzőnél vallomástételre jelentkeztek, elmentek a battonyai főszolgabíróhoz is, és átszolgáltatták az ispántól elvett, ketté törött vadászfegyvert.

Mint már tegnap is megírtuk, a zendülésnek semminemű szociális háttere nincsen. A lázongást csupán az ispán és a parasztok közötti összeütközés okozta, melyet voltaképpen egyszerű verekedésnek lehet minősíteni, ami mezeli gazdaságban gyakrabban előfordul, ha a gazdatisztek köteles szigora a munkások féltelenségének nem enged.

Takács György ispán, ki a munkások ütlegei miatt, eszméletét veszítve maradt a lázongás színhelyén, s kit tudvalevőleg az aradi kórházba szállítottak, ma már jobban van. Sérülései, különösen fejesei rendkívül súlyosak, de nem életveszélyesek. Most már olyan állapotban van, hogy ki is lehet hallgatni.

Német Ignác irnok, ki könnyebb sérülések árán szabadult meg a veszedelemből, néhány nap alatt teljesen felépül.

A vizsgálatot ez ügyben az aradi kir. ügyészség folytatja, melyhez az első napi kihallgatásokról szóló iratokat áttette az aradi főszolgabíró és ennek útján a kisiratosi jegyző. A kir. ügyészség is teljes meggyőződést szerzett a felől, hogy a zendülésnek semmi köze sem volt a szociálmushoz.

Annál több ok van tartani a szomszédos Kurtics és Mácsa, nagyobbára román ajku szociálistáitól, kik vasárnap zajos népgyűlésre készülnek. A hatóságok ez alkalomra széleskörű óvintézkedéseket tesznek.

A temesvári honvédek

Damjanicsnéhez.

(Hódoló fölirat a vértanú özvegyének.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 15.

Megírtuk, hogy az aradi hős vértanunak: **Damjanics Jánosnak** özvegyéhez, a ki egyedül van már életben az Aradon kivégzett vértanuk hitvesei közül, a temesvári 48-as honvédek hódoló feliratot intéztek. Most kezeink között van a megható, minden sorában határtalan rajongást, szeretetet tanúsító felirat, a melyet így kezdenek a nagy idők tanui:

„Hódolatteljesen köszönti, a legmelegebb rokonszenvvel üdvözli Méltóságodat harminckilenc temesvári 48-as szabadságharcos, a temesmegyei honvédegyelet tagjai.“

Egyik legszebb része azután a föliratnak az, a melyben magáról **Damjanicsné** írnak:

„Ködfátyolképek vonulnak el előttünk. Temesvárott vagyunk a Belvárosban, a Merzcy-utcában, a régi „Metz“-féle házban. A ház nem változott, alakja a régi. 55 évvel ezelőtt e ház emeletére költözött be Méltóságos Asszonyunk, mint **Damjanics Jánosnak**, a Temesvárott állomásozó cs. kir. 61. gyalogezred kapitányának ifju és boldog hitvese, hogy lakosztálya teremt megnyissa a temesvári művelt uri közönség társadalmi életének emelésére.

Nagyasszonyunk, mácsai és orosz **Csernovics Péter** nagybirtokos, temesi gróf, főispán, királyi biztos unokahuga, leereszkedő nyájaságával, mindenkit megnyerő, lebilincselő szeretetméltóságával nevét a Hunyadiak és **Lozonczyak** ősi várában tisztelté és ünnepelté tévé elannyira, hogy **Damjanics-Csernovics Emilia** neve csakhamar a köztudatba ment át...

E fenséges ködfátyolkép egyszerre mintegy varázsütésre szétfoszlott, új képek alakulnak szemünk előtt, a világ kereke nagyot fordult.

A téli esték, a farsangi vigalmak ritkulnak, az emberek elhidegültek, az ablakok üvegabláiról leolvadtak a mystikus jégviharok, elolvadt a hó, elbucszott a tél és a tavaszi szellő első fuvallata új életet hozott, új irányt szabott az embereknek.

Ezután a szabadságharcról beszél a hódoló felirat. Nyomon követi **Damjanics János** szereplését — egész *Aradig*. Itt azután így folytatják:

A hős tábornok betegesen fekszik Aradon, hallja, látja a hanyatlást és nem segíthet... Augusztus 9-én a temesvári csatában eldőlt a kocka, el a nemzet sorsa! A világosi fegyverletétel, az elfogatások, üldözések, elítélések hamarosan következtek egymás után. Felvirradt október 6-a is...

Ez a legszomorubb kép... a haza jogaiért sikra szállott szabadsághősöket önvérükbe fullasztotta a felszínre került, boszúálló rémuralom dühe és a nemzet kálváriájává avatta fel az aradi Golgothát! A nemzet legjobbjai hullottak el a magyar szabadságért, sirt az egész nemzet! E szomorú nap oly sötét és komor, mint vihardult csillagtalan éjszaka, a minő csak Nagypéntek lehetett. Nagy áldozatot követelt a sors a nemzetől, hogy kiengesztelje azt az igaztalan, embertelen gyűlöletet, azt a haragot, mely a névtelen félistenek nyomában életre kelt. Megtörtént! ám az elmúlás perceiben a hősök neveit, dicső tetteit, a nemzeti kegyelet és örök hála glória-fénye vette körül örök időkre. Ok nem haltak meg, hanem megdicsőültek!

Méltóságos Asszonyunk ama borzasztó nap reggelén ültette fel az özvegyi fátyolt, hogy azt soha többé le ne tegye.

A fölirat így végződik:

Es még így rajzolódna előttünk a múlt és jelen változatos képei, megenghül a lég, a tavaszi napsugár újból ezrivel bontja ki a kertek, a rétek és sírhalmok virágait, hegyen völgyön illatozik az orgona, gyöngyvirág és rózsza, a távol kék ködében lelki szemeink előtt áll Nagyasszonyunknak méltóságteljes alakja, a mint a kizöldült bitófa tövéből nyesegeti a cserfa lombokat, hogy koszoruba fonva, boldogult hős férjének mácsai sírhalmára a másnapon kegyelettel letegye.

Ide záránkunk mi is ma, szent János napján, könnyet hullatva sirban nyugvóhősünk sirhalmára.

Vándor utunkon, a temesvári csata virágos mezejéről, honvédek sirhalmáról remegő ujjainkkal lépünk le egy-egy virágszálat, friss csokorba kötve a visszaemlékezések fáján édes perceiben Méltóságos Asszonyunknak kezébe juttatjuk, arra kérve: e virágokat, mint a Temesvárott ez idő szerint még élő 39 szabadságharcos, 48-as honvéd hódolata jelét, kegyesen elfogadni méltóztassék.

A föllíratot a temesmegyei 48-as honvéd-egyesület összes tagjai, élükön Leyritz Ignác elnökkel, aláírták. Kedvesebb ajándék alig érhetne Damjanich özvegyét a férje nevenapján: szebben pedig nem ünnepelnették volna a szabadságharc katonái hős tábornokuk emlékét.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

* A Tarka színpad Temesvárott. Csiky László Tarka színpada, mely több estén át játszott Aradon, most Temesvárott kezdi meg előadásait a Páva szálloda nagytermében. A temesvári sajtó már előre rokonszenvvel fogadja Csiky vállalkozását.

* Színház Kőbányán. Mátray József színész, budapesti lakos kérvényt adott be a fővárosi hatósághoz az iránt, hogy Kőbányán magyar színelőadásokat tarthasson. A rendőrség megadta az engedélyt.

Kispapból csavargó.

(Áldásosztás az utcán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 15.

Szegeden egy züllött külsejű munkásalak gyakran meg-megrémiti a járó-kelőket az utcákon, hol itt, hol ott és nem egészen józan állapotban azt panaszolja, hogy ő átkot és kegyelmet osztogat, mert ő voltaképpen egy szent család küldötte: egy bibornok fia.

Ezt ugyan senki se hitte el neki, főként ha közelebbről megtekintették a lábán csak nagyon gyöngén álló furcsa utcai alakot, mert nyilvánvalónak látszott, hogy ilyenkor a korcsmai malasztól háborog az „utca szent”-je.

A lármás férfiu azonban jámborsága mellett is nagyon kellemetlen, sőt veszedelmes is szokott lenni. Halálra rémiti őrdjögésével, toakodásával és követelőzéseivel a fiatalabb népet. A lányok és fiúk rettegve kerülnek.

A minap a Széchényi-téren tartott több estén fölvonulást és váltig hirdette latin és magyar szavatokkal vegyest, hogy ő a bibornok fia. Aki áldást akar, az hozzá forduljon. De ingyen nem adja.

Ez a szegény elzüllött, beszámíthatatlan lelkű utcai ember Sz. K., évek óta zsákoló munkás, aki egykor papnövendék volt a temesvári szemináriumban. Egyike a legtehetségesebb ifjaknak akkoriban, néhai Bonnaz püspök utolsó éveiben. Az első között volt a tanulmányokban, de a lelke a világi élvezetekre hajlott.

Az ifju papnövendéknek a szíve nem bírta el a féket, az önmegtartózkodásra gyöngye volt és egy kis romantikába keverődött. Néha-néha elhagyta titokban a szemináriumot — egy bájos kis leány miatt. Egy nagyon szegény iparos leánya miatt. A vége az lett, hogy nem volt többé helye a szemináriumban. Nem lehetett megmenteni, pedig közel állott már a fölszenteléshez.

Haza ment Szegedre és azóta csavargó lett a jobb sorsra érdemes ifjúból, aki igen jó családból való volt. Elvesztette minden fegyelmű akaratát, elzüllött. Évek óta mint zsákoló munkás tengeti az életét és az itálnak, amelyben előbb feledést keresett, a boldogtalan rabja. Egy-két pohár pálinka felbillenti a jó-

zanságát és azután latin előadásokat, imádságokat tart.

A szegedi rendőrség most arról is értesült, hogy az egykori kispap valahol a felsővárosi lakásán — egy kis zugban — oltárt készített magának és nagyon sötét és öreg fejű tempomos asszonyok, akik minden babonára és egyéb ostobaságra kaphatók — oda szoknak már imádkozni. Ha e jelentés igaz, a vallás-csufolást megakadályozza és az oltárt lerombolja.

A király és a házelnök.

(A megsértett Apponyi.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 15.

Az ex-lex, s a szabadelvűpárt belső forrongásai által amúgy is erősen kuszált politikai helyzetet kritikussá tette a tegnapi udvari bál eseménye: Apponyi Albert grófnak, a képviselőház elnökének a király részéről történt feltűnő mellőzése. Apponyi ebben a képviselőház szuverénitását látja megsértve s ezért elégtételt kér. Hogy azt Széll Kálmánnak sikerülni fog-e kieszközölni, bizonytalan.

Ennek az ügynek részleteiről, ugyszintén fejleményeiről a következő távirati tudósítást vesszük:

A tegnapi udvari bálon gróf Apponyi Albertet, a képviselőház elnökét, a király feltűnő módon mellőzte. Erről beszélnek ma az összes politikai körökben.

Egy szemtanu a föltűnő eseményről a következőket jelenti: O felsége a király a tegnapi udvari bálon először Széll Kálmán miniszterelnököt szólította meg, aztán KhunHéderváry horvát bánt, aki közvetlenül Apponyi mellett állt. Most mindenki azt leste, hogy a király Apponyit fogja megszólítani, de a király hirtelen elfordult és gróf Csáky Albint, a főrendiház elnökét szólította meg.

Rögtön megindultak a suttogó kombinációk, hogy majd azután kerül a sor a Ház elnökére. A király ezután sarkon fordult és átment a hölgyekhez; majd mikor visszatért, Perczel Dezsővel és gróf Andrássy Gyulával társalgott, Apponyit pedig következetesen nem vette észre. Apponyi halványan és szótlánul egészen tizenegy óráig rendíthetlenül állt helyén és még a buffetbe sem ment, de ő felsége véges-végig nem vette tudomásul az ő jelenlétét.

Téves az a hír, hogy a király gróf Zichy Jánost, a néppárt elnökét megszólította volna, ellenben Ferenc Ferdinánd trónörökös a magyar emberek közül egyesegyedül és kizárólag csak Zichy Jánost szólította meg, ami éppen olyan kínos feltűnést keltett, mint Apponyi mellőzése. Ma a Házban és a Ház folyosóin egyébről sem beszélnek, mint Apponyi esetéről és a legérdekesebb a dologban az, hogy főleg a néppárt kesereg az Apponyi dolgon. Megtörtént, hogy a folyosón egy kormánypárti kollégának a mellette elhaladó néppárti képviselő azt kiáltoita:

— Azért mégis éljen Apponyi!

Altalában az a nézet, hogy ennek az incidensnek komoly politikai következményei lesznek.

Ami a mellőzés faktumát illeti, azt azért tartjuk föltűnőbb sajnálatosnak, mert nem Apponyi személye, hanem a képviselőház szuverénitása van megsértve a Ház elnökének ily feltűnő módon való mellőzésében.

A képviselőház folyosóján ma egészen ez az esemény foglalkoztatta a képviselőket, miután Apponyi mellőzése oly hatá-

rozott volt, hogy ezt se elvitatni, se leplezni nem lehet. Egyes csoportok nagy izgatottsággal tárgyalták az esetet.

Maga Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy ezt a mellőzést nem tűri, hanem elégtételt követel. Nem személyében van — ugymond — megbántva, hanem a képviselőház szuverén méltóságát látja ez eljárás által megsértve. Kész a saját személyét föláldozni, s akár rögtön visszavonulni, de a képviselőházat nem engedi megsérteni.

Erre a volt nemzeti párt három tagja Szentiványi Árpád vezetésével fölkereste a miniszterelnököt és fölhívták, hogy ezt a dolgot kellő formában hozza helyre.

Széll Kálmán válaszában három napi haladékot kért az ügy elintézésére, miután ez nem csupán tőle függ. Ebbe a küldöttség tagjai belementek. Erre Széll Kálmán még oly intézkedéseket kísérelt meg, hogy az ügyet hétfőig titokban tartsák.

A szabadelvű pártkörben még nagyobb feltűnést és izgatottságot keltett az ügy. Se Széll Kálmán, se Apponyi nem jelentek meg a pártkörben. Széll Kálmán ma ebédet adott. Apponyi pedig egészen visszavonult.

A képviselőház folyosóján Apponyi hosszabban beszélgetett Andrássy Gyula gróffal, majd a miniszterelnökkel folytatott hosszabb tanácskozást.

Azt hiszik, Széll Kálmán miniszterelnök már holnap jelentkezik a királynál, s olyan intézkedést fog kérni, a melyek demonstrálnák, hogy Apponyi mellőzése nem volt szándékos, hanem csupán elnézésből eredt.

Tény az, hogy a várakozás, a mely a király budapesti tartózkodásától a politikai helyzet tisztulását remélte, nem vált be; ellenkezőleg, a helyzet még bonyolultabbá vált.

Élénken pertraktáltak ma a politikai körökben azt is, hogy a trónörökös az udvari bálon egyetlen magyar urat nem szólított meg, csupán a néppárti Zichy Jánost, s már ma kora reggel elutazott a fővárosból.

A fölhivatalos Bud. Tud. utólag a következőket jelenti az udvari bálon lefolyt cercle-ről:

A tegnapi udvari bálon általános meglepetést keltett az a frissesség, amelyivel ő felsége, aki kitűnő egészségnek örvend és igen jó színben van, a közel három óra hosszát tartó cercle fáradalmain magát túltette. A már említettek kivül ő felsége hosszabb ideig beszélgetett a kormány többi tagjaival, továbbá Wekerle Sándorral, feltűnő hosszasan Falk Miksával, azután Hegedűs Sándorral, Münnich Auréllal, a képviselőház véderőbizottságának előadójával, Nyíri vezérőrnagygyal stb.

SPORT.

+ A tornaegyesület házi versenye. Holnap, szombaton este fél 7 órakor tartja meg az „Aradi Tornaegyesület” a liceumi tornacsarnokban házi tornaversenyét, melyet azon alkalmából rendez az életre való és agilis sportegyesület, hogy régi otthonába visszaköltözött. A házi verseny zártkörű lesz s a tornászok azo-

kat a gyakorlatokat mutatják be, a melyeket mint mintacsapatok a budapesti kerületi torna-ünnepélyeken május 21-én és június 1-én bemutatnak. A házi versenyben részt vevő tagokat felkérjük, hogy a versenyre pontosan megjelenni sziveskedjenek. A testgyakorlatokban a két első, a lovas gyakorlatokban a két első esinos emléktárgyakat kapnak. Az *elnökség*.

+ Az aradi kerékpárklub szombaton este fél kilenc órakor a Japán kávéházban értekezletet tart, melyre a tagokat ez uton is meghívja az *elnökség*.

+ Elmaradt bankett. A tornaegyesület holnapra hirdetett társas estélye később meghatározandó időre elmarad. Az *elnökség*.

+ Tornászok kirándulása. A tornaegyesület vasárnapi kirándulásában részt vevő tagokat értesítjük, miszerint az indulás Radna-Lippa felé reggel 6 óra 35 perckor történik. Az *elnökség*.

Kirándulás a Székelyföldre.

(Az aradi székely-otthon felhívása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 15.

Hazafias kötelességet teljesít az aradi székely-otthon, mikor akciót indít a Székelyföldre teendő kirándulások ügyében. Kezdeményezésére az összes székely egyesületek marosvásárhelyi irodája „Társaskirándulások a Székelyföldre” címen utazási füzetet is adott ki.

Négy körut van tervbe véve, melyek mindenikére Aradról történik az ut megkezdése Csabán, Nagyváradon, Kolozsváron, Kocsárdon át Marosvásárhelyre; a visszautazás pedig Brassóból Tövisen át Aradra.

Az aradi székely-otthon a közönséghez fordul, hogy legyen érdeklődéssel ez utazások iránt, melyek Magyarország legszebb tájainak kiváló gyógyerejű fürdők, kincseket rejtő hegyek, az érdekes székely nép megismerésére vezetnek. Nemes-ügynek, a magyar faj szeretetének hoz áldozatot, ki e vállalkozást támogatja.

A kirándulásokon bárki résztvehet. A résztvevők *Jakabffy és társa* szabó üzletében (Minorita templom) jelentkezhetnek, hol készséggel szolgálnak bővebb felvilágosítással is.

A négy kirándulás utiránya a következő:

Első körut: Arad, M.-Vásárhely, Sz.-Régen, O-Toplica, Borszék-fürdő, Gyergyó-Tölgyes, Gyergyó Ditra, Gyergyó Szt.-Miklós, Csik-Szereda, Tusnád fürdő, Sepsí-Szt.-György, Előpatak-fürdő, Brassó, Arad. Költség II. osztályu részére 109 kor. 60 fillér. III. oszt. utas részére 95. kor. 20 fillér.

Második körut: Arad, M.-Vásárhely, Szováta-fürdő, Parajd (sóbánya), Korond fürdő, Sz. Udvarhely, Homorod-fürdő, Csik-Szereda, Csik-Somlyó, Tusnád-fürdő, Szent Anna-tava, Máldás fürdő, Sepsí-Szent-György, Előpatak-fürdő, Brassó, Hosszúfalu, Arad. Költség II. oszt. utas részére 105 kor., III. oszt. utas részére 91 kor. 20 fillér.

Harmadik körut: Arad, M.-Vásárhely, Szászrégen, O-Toplica, Borszék-fürdő, Gyergyó-Tölgyes, Gyergyó Szent Miklós, Gyergyó-Alfalu, Parajd, Szováta sósfürdő, M.-Vásárhely, Kocsárd, Tövis, Arad. Költség II. oszt. utas részére 94 kor. 40 fill., III. oszt. utas részére 81 kor. 80 fill.

Negyedik körut: Arad, Csaba, Nagyvárad, Kolozsvár, Héjasfalva, Székely-M.-Vásárhely, Homorod, Csik-Szereda, Csik-Somlyó, Zsögöd borvízes fürdők, Tusnád fürdő, Szent Anna-tó, Bálványos-fürdő, Kézdivásárhely, Kovászna Horogász borvízforrás, Sepsí-Szent-György, Sugár-fürdő, Brassó, Tövis, Arad. Költség II. oszt. utas részére 85 kor. 70 fill., III. oszt. utas részére 76 kor. 90 fill.

A költségbe a tíznapig tartó kirándulás összes szállítási, élelmezési és elszállásolási költséggel bele vannak értve. Ha az államvasut a kért díjkedvezményt megadja, úgy 10—18 koronával kevesebbe kerülne a körut a egy-egy kirándulónak.

MULATSÁGOK.

(=) Az összes asztaltársaságok tagjait felkéri a majális bizottság, hogy vasárnap reggel nyolc órakor — mindenki a saját asztaltársasága helyiségében — a kivonulásra megjelenni sziveskedjenek, egyben értesíti a tagokat, hogy a csoportonkénti lefényképezés délelőtt 1/10 órakor lesz a Baross-parkban.

A leányszöktető ügyvéd.

(Bárdos Lipót dr. és Radics Jolán esküvője.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 15.

Egy héttel ezelőtt az *Aradi Közlöny* tudósítást hozott egy leányszöktető ügyvédnek kalandjáról, aki az egyik legelőkelőbb zentai földbirtokos-család híres szépségű leányával Arad-megyébe: *Soborsinba* szökött. Az ügyvéd neve: dr. *Bárdos Lipót*, a leányé pedig *Radics Jolán*. A fiatal szerelmes pár keresésére elindult Zentáról a leány nagybátyja, *Soborsinban* azonban már nem találta őket. Ott azt a hirt nyerte, hogy *Aradra* jöttek, az itteni rendőrség azonban az aradi szállókban nem találta a szerelmeseket.

S míg a családfő a mi környékünkön kereste *Bárdosékat*, ezek az ország másik részében, Kassán, illetőleg Pozsonyban egybekeltek. A szerelmi regényük folytatásáról az alábbi tudósítás szól:

Zentán a legdusgazdagabb asszonyok egyike *Radicsné*, aki férje után közel 820.000 koronát örökölt, de oly formán, hogy míg két leánya hajadon, élvezi a nagy összeg kamatait, a leányok férjhez menetele alkalmából azonban az örökség azokat illeti. Természetesen rajta volt, hogy leányai minél tovább férj nélkül legyenek, hogy a busás kamatok neki maradjanak. Fiatalabbik leányát egy zentai származású joghallgatóval jegyeztette el, de oly feltétellel, hogy a házasság csak az ügyvédi diploma elnyerése után köthető meg. A jogász most másodéves s így elmúlik néhány esztendő mire az oklevelet elnyeri. A másik leánynak is ilyen formájú partiet szánt, de a leány szíve és szerelme dacolt a szülői akarattal.

Körülbelül 10 nap előtt *Radicsné* idősebb leánya *Jolán* megszökött Zentáról dr. *Bárdos Lipót* ügyvéddel. Egyszerű levelet hagytak hátra, amelyben kijelentik, hogy szívük egymásé s a törvény és az egyház ereje által is egymáshoz akarják láncolni életüket. A leány édes anyja az ország minden nagyobb városába bizalmas táviratot küldött a rendőrségekhez, hogy kutatassék fel a szökevényeket s hozzák vissza a leányt. Ilyen jellegű távirat érkezett az aradi rendőrséghez is.

Bárdos Lipót ügyvéd szíve szerint jegyeseivel Kassára utazott, hol az Európa szállóban vett lakást. A szerelmesek megjelentek az esti korszón is s a feltűnően szép párban bizony kevesen sejtették egy izgalmas szerelmi regény hőseit, mert oly boldogan és nyugodtan jártak az utcát.

A fiatal fiskális a hét elején felkereste a kassai városi árvaszék elnökét, akinek bejelentette, hogy szándéka a vele jött hölgyet feleségül venni és kérte az árvaszék elnökének hivatalos beleegyezését. Az elnök azonban azt tanácsolta nekik, hogy nyerjék meg előbb a szülők beleegyezését. *Radics Jolán* ugyanis még kiskorú. *Bárdos Lipót*, ki izraelita vallású, míg a leány római katolikus, elhatározta, hogy átér leendő feleségének hitére s kész a kereszténységet felvenni, hogy a leánynak az oltár előtt is hűséget esküdhesen. Ezt bejelentette a kassai izraelita hitközség rabbijánál s a katolikus plebánián is lépéseket tett, hogy mielőbb történjék az áttérés.

A fiatal szerelmes párt az árvaszéki elnök fogadtatása nagyon lehangolta s attól tartottak, hogy a hatóság romantikusan megindult frigyüknék után állja. A leányszöktető ügyvéd eltűnt Kassáról a leánynyal. A szállóában, hol lakott, nem jelentette be eltávozását s még kevesbé új tartózkodási helyét. Kassáról egyenesen Pozsonyba utaztak, a hol szintén megkísérelték az árvaszék jóváhagyásának elnyerését, ami ott szerencsésen sikerült is. És a hosszú hajsza, izgatott küzdelem, örökös rettegés véget ért, *Bárdos Lipót* a pozsonyi anyakönyvvezető előtt feleségül vette *Radics Jolánt*.

A hirtelen eltűnést követő két nap mulva, tegnap ismét Kassára jöttek, de már mint fiatal házások. Egybekelésükről értesítették kassai ösmerőseiket, a kassai árvaszéket és a zentai rokonságot, jóbarátokat.

Tegnap éjjel aztán érdekes meglepetésben volt részük. Éjjel kopogtatnak az Európa szálloda ajtaján, ajtót nyitnak s a fiatal asszonyka karjaiba fut — *édesanyja*.

A kibékülés persze megtörtént azonnal a férjjel is. Az édesanya kissé duzzogott, hogy oly semmibe vették szülői szavát, de látva a boldogságtól sugárzó arcot, azt a végtelen nagy szerelmet, a mely őket össze fűzi, együtt örült később ő is leánya szerelmi gyönyörén.

Bárdos Lipót ügyvéd nejével, *Radics Ilonával* és felesége édesanyjával együtt, a ma déli vonattal Zentára utazott, hol mibelyt az áttérési aktus megtörténik, az oltár elé vezet s a katolikus egyház törvényei szerint is vele egybe kél. Ma déiben véget ért az izgalmas szerelmi regény s a vonat Zenta felé egy boldog párral repült.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A magyarországi művezetők országos szövetsége május hó 16-án este 8 órakor a Vas-szálloda helyiségében. fenállásának 6 ik évfordulóját ünnepli. A társasvacsora díja személyenként 2 k. 40 f. (ital nélkül). Az estélyen a waggongyári zenekar és a munkás dalárda működik közre.

(*) Az aradi izraelita kiházasító-egylet folyó évi május hó 17-én, délelőtt 11 órakor az izraelita hitközség gyűléstermében választmányi ülést tart.

(*) Az aradi Erzsébet asztaltársaság május hó 16-án este 8 órakor a Mirtl-féle vendéglőben zászló-felavató gyűlést tart. Az *elnökség*.

A Maros-ünnep.

(Kiküldött tudósítónktól.)

Arad, május 15.

Dacára a súlyos belpolitikai viszonyoknak, a melyek az udvar köreit, nemkülönben a diplomácia képviselőit nagyobbrészt távol tartották; nemkülönben mindazon híresztelések dacára, miszerint az ünnepélyt a katonai javaslatok mellett való tüntetésre akarták volna fülhasználni és bár az időjárás állandóan fenyegető irányt foglalt el — konstataálnunk kell, hogy a ma esti *Maros ünnep*, a melyet *Nepomuki Szt. János* tiszteletére és *Szapáry Pál* gróf nagyobb irigységére rendeztek, a *Hableányok szövetségének* és a *Vizi sellők fillér-asztaltársaságának* közreműködésével: fényesen, minden várakozást felülmúló módon sikerült. A Duna-ünnepnek tisztességtelen konkurrenciája ezuttal kudarcot vallott, s óriási szerénységre mutatna, ha a Maros, ezen siker után is, a jövőben is csendesesen folyne, amint azt az aradi folyamernökség utasításai szerint készült népdal 4893—87. sz. alatt előírja.

A Maros-ünnep részleteiről a következő tudósítást vettük:

Az idegen-forgalom.

A máv. aradi állomásfőnöksége ugyan e tekintetben hiteles adatokat nem állított rendelkezé-

sünkre: de bizonyos, hogy a Maros ünnep az idegenek nagy légióját vonzotta Aradra. Megjelent, habár szigorú inkognitó alatt, *Saravof Boriska*, a bájos macedon forradalmár, továbbá *Burgonyev* jingai bolgár alkonzul, *Knick e Beyn*, Ujamerika külügyminisztere, *Trandafir K. Onuc*, kurtici román diplomáciai attasé és számeletti plajás, továbbá számosan a gáji diplomáciai karból. *Lengyel Zoltán* dr. országgyűlési képviselő is lejött volna, ha őt véletlenül a honnak sürgős megmentése a fővárosban nem tartja vala.

A hajó-korszó.

Impozáns volt a marosi flotilla menete, amely a *Fekete-hid*től indult el. A Fekete-hid pillérei a legközelebbi vasúti órház főnökének vörös-zöld lámpájával, nemkülönben egy gyertyával festőien kivoltak világítva.

Elöl ment a *Bob herceg* dereglye, amelyet az *Aradi Macedonbarátok* köre tagjai béreltek ki. A dereglye árbocán elhelyezett két, a Szemere család színeivel (fehér sárga) ékeskedő lámpiók festői látványt nyújtottak. Utána következett a *Vizi motor II.* nevű csavarkomp, amelyet a hadász-kaszinó tagjai foglaltak le. A hold világításában méltóságosan emelkedtek ki a hajó körvonalai a habok fölött nyugvó sötét szferából. A következő: a *Pitreich* páncélos hadidereglye volt, amelyen az ujaradi fuvózenekar húzta fölvaltva az *O, du lieber Augustin* kezdetű néphimnusz és a *Kilyukadt a selyem kendőm* kezdetű népdalt. Klerikális tüntetésekre adott alkalmat, amidőn a zenekar, úgy látszik, az e napon nevenapját ünneplő Zichy Nep. János titkos utasítására a *Zsidó, zsidó, Mózesi zsidó* című dalt intonálta. A zenekar hajója után a *Refakcia* dereglye naszád következett, az ormán petróleum-reflektorral, amely erős sugarakat lövelt a vársárcái irányában. E hajón különben több nemzeti színtű zászló ékeskedett. A festői hajómenetet a *Vetter Lorenz* nevű liszt-monitor zárta be, amelyen az ujaradi molnár kongregációs-parti klubjának vezérémberei ültek.

A tűzijáték.

A míg a hajómenet a *Csalogovics*-mulató felé tartott, a partról szemet kápráztató tűzijáték kísérte azt. A városháza alatt öt bengáliai gyújtónak vörös és zöld színben váltakozó fénye üdvözölte a hajómenetet. Majd a *buzakalász* képlet következett: a partról apró csillagok szóródtak a Maros vizébe. Több erősen puffogó, u. n. *béka-rakéta* hangja kísérte ezt a felejthetetlen látványosságot. Szép volt a zsigmondházi ifjúság által rögtönzött tűzijáték: *hatvan darab pattogó gyújtó csatája*. A várbeli sáncok egyikén vulkán rögtönztek, amelynek kitérése azonban közbejött akadályok miatt elhalasztott. Végül a klasszikus műveltség pártolásának demonstrálására, a Petőfi-csárdánál élénk messze ellátzó *görgőtűz* égett a hajómenet tiszteletére. És még több rakéta volt műsoron, amelyek szereplését tudósítónk teljes hűséggel nem jegyezhetette föl.

A dalos-verseny.

A Csalogovics-mulatóban dalos-versenyt rendeztek a *„Fujd, ki tudja, meddig fújhatod“* érhang-egyesület tagjai. Az első számot: a *Recece*... című Cis-dur szimfóniát a közönség lelkesen megtapsolta. Majd a *Mégis bunda*, Chopin-nek ez örök életű stüdje gyönyörködtette a hallgatóságot. Am a hatás legmagasabbra hágott a *Hajmási Péter*, *Hajmási Pál* című kuruc-nótánál, a melyet közkívánatra két száztizenkétyszer megismélték. A dalos-versenyt, a mely felejthetetlen nyomokat hagyott az összes jelen volt füleken a *Bicska, bicska, csantavéri kis bicska*... kezdetű Wagner-potpurri (Op. 342.) rekesztette be.

Kis incidens.

Később tudódott ki, hogy a hajómenet alatt kis incidens történt. A *Bob herceg*, a melyen a macedon barátok ültek, nekiment a *Pitreich*-nek, állítólag, mert abban a szaloniki eseményekért felelős törököket vélt látni. A *Pitreich* fölborult, a benne ülők a Marosba estek, s nagyobb részben ki is usztak, de nagyobb baj nem történt s a közönség csakhamar napirendre tért e kis izgalom fölött.

Azt hisszük, a művelt külföldet ez eseménynyi hosszú időre kielégítettük.

TANÜGY.

(=) Tanárg-ülés Herkulesfürdőn. E hó 31-én, pünkösd vasárnapján tartja közgyűlését az „Országos Polgári Iskola Egyesület Délvidéki Köre“. A gyűlés Herkulesfürdőn, a színház

épületében lesz, s főtárgyai: *Földes Miklós* karánsebesi polgári iskolai tanár előadása a polgári iskola művészeti neveléséről s a felső osztályok gyakorlati tantervéről, *Szörényi Benő* karánsebesi és *Szenes Adolf* nagybecskerekeli tanárok előadása a tanterv reviziójáról, tisztikar választása, stb. Gyűlés után társasbéd lesz a gyógyteremben, délután 4 órakor kirándulás a vizeséshez és a Rablóbarlangba, este katonazené és tánc a gyógyteremben. Hétfőn vonaton Orsovára, onnan kocsikon a Kazán-szorosba, a szoros és a vertáni barlang megtekintése és esetleg kirándulás Ada Kalehra; a koronakápolna megtekintése.

A péksegédek sztrájkja.

(A mesterek tanácskozásán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 15.

Az aradi péksegédek bérmozgalma, úgy látszik, nem hozza meg a munkások számára a várt eredményt. Az a remény, hogy a sütő-mesterek munkaerő nélkül maradnak, nem vált be s így a sztrájk legfőbb erőssége megdőlt. Hogy a műhelyekben nem szünetelt a munka, már az első nap is megmutatta, amikor hiány nélkül folyt a sütemény-szállítás. A távolmaradt munkásokat úgy pótolták, hogy a kisebb mesterek segítettek a nagyobbaknak, kik ezenfelül másokkal dolgoztattak. A munkások közül sokan különben munkába is álltak s csak a kisebb rész tart ki a sztrájkban.

A mesterek egy része némi engedelményeket tett, a többi azonban nem hajlandó erre. Álláspontjukat azzal indokolják, hogy a segédek fővárosi mintára álltak elő követeléseikkel, de míg Budapesten tizenhat óra a munkaidő, Aradon csak nyolc-tíz óra. A legfőbb nehézség azonban a segédek azon követelése, hogy az eddigi természetbeni ellátás helyett táppénzt kapjanak. Ezt a munkaadók megtagadták.

A sütő-mesterek hétfőn délután saját kebelükben értekezletet tartanak, melyen valószínűleg sikerül a sztrájk idejére, valamint a jövőre nézve egyöntetű megállapodásra jutni. Az értekezletre a következő meghívót adták ki:

Felkérjük az összes aradi sütő-mestereket, sziveskedjenek folyó hó 18-án, hétfőn délután fél három órakor Fischer Samu sütőmester urnál (Deák Ferenc-utca 16. szám) fontos értekezletre saját érdekükben okvetlenül megjelenni.

Az aradi sütő-mesterek.

Az értekezleten előreláthatólag szóba kerül a konkurencia kérdése is. A sütő-mesterek ugyanis, mikor segédek kivánságát megtagadják, hivatkoznak az erős konkurenciára, mely a kiadások fokozását lehetetlenné teszi.

HIREK.

— Személyi hír. *Institúris Kálmán* polgármester május 17-én, vasárnap utazik el *Debrecenbe*, hogy a polgármesterek nagygyűlésén résztvegyen.

— Az udvar Budapesten. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A király ma reggel misét hallgatott, azután nagyobb sétát tett a várkert Dunára néző részében. O felsége délután egy órakor látogatást tett *Benczur Gyula* Bajza-utcai műtermében. A főhercegek közül ma reggel hét órakor elutaztak *Ferenc Ferdinánd* trónörökös, *Lajos-Viktor* s *Ottó*, *Mária-Jozefa* főhercegnő 2 órakor hagyta el a fővárost, s Bécsbe utazott.

— Aradiak az udvari bálon. A budai királyi várakban tegnap lefolyt udvari bálon az aradmegyei és aradi főúri társaságok, főrendek és képviselők közül jelen voltak: *Wenckheim Frigyesné* grófnő és leánya, *Zselénski Róbert* gróf és neje, *Wenckheim Ferenc* gróf, *Bohus Zsigmond* br. *Bánhid* Antal br., *Hámori László* dr., *Nemess Zsiga* dr., *Szombathy György* dr., *Vancsó Gyula*.

— A polgármesterek kongresszusa. A törvényhatósági jogú városok polgármesterei a tudvalevően e hó 18-án és 19-én tartják meg ez évi értekezletüket Debrecenben. A mint egy győri lap írja, igen fontos személyi természetű mozzanata lesz, amennyiben *Zechmeister Károly* kir. tanácsos polgármester az *elnöki tisztelet továbbra nem vállalja el*. Ez elhatározásának indoka az említett győri lap szerint elsősorban az, hogy e tisztelet már négy éven keresztül viselte és igen sok fáradsággal sikerült a törvényhatósági városok szövetségét mai szervezetében kiépíteni. E fáradság alatt nem csupán ez az elnöki feladat is gyakran ütközött némely városokat illetőleg nehézségekbe, hanem az értekezletek határozatainak végrehajtása, a szövetségi érintkezés folytonosságának fentartása követel sok munkát. Az elhatározást megérlelő másik indok az, hogy a polgármester idejét és szellemi erejét teljesen igénybe veszik és lekötik azok a nagy munkák, létesítmények és tervek, a melyek Győrött részint folyamatban, részint előkészítés alatt vannak.

— Molnár ünnep. Az aradi, ujaradi és zsigmondházi vizimolnárak ma este a hagyományos módon, a *Szent János* usztatással ünnepezték védőszentjüket, *Napomuk Szent János* napjának előestéjét. Este számos lámpionokkal, zöld galyakkal és zászlókkal földiszított csolnokon vonultak le a Maroson, zeneszóval, hangos tarrack durrogatás között. A főhajón, a mely különös fényvel volt díszítve, Nep. Szent János szobrát vitték. A Maros ünnepének, a díszes csolnakmenetnek a Maros parton nagy néző-közönsége akad. A csolnakok menete egész a zsigmondházi Petőfi-csárdáig tartott, a hol kiszálltak, s kedélyes mulatságot tartottak. A rendőrség részéről *Berecs Eerenc* alkapitány vett részt és ügyelt a rendre a sikerült Szent János-ünnepén.

— Halálozás. *Hatvany-Deutsch József*, az ismert nevű nagyiparos, ma Budapesten meghalt. Halála gyászt jelent az aradi hitközségre; az elhunyt fia volt a hitközség egykori elnökének s az aradi izr. árvaház megalapítójának, *Deutsch Ignác*nak. *Hatvany-Deutsch József* legidősebb tagja volt ez idő szerint a családnak, a melynek jótéteményeit számos alkalommal élvezte az aradi hitközség. Temetésére a hitközség képviselőiben *Deutsch Bernát* elnök, *Rosenberg Sándor* dr. *Urabbi* és *Rosenberg Lipót* főjegyző holnap Budapestre utaznak.

— Az aradi átirat Nagyváradon. Arad városa, a mint ismeretes, föliratot intézett a pénzügyminiszterhez a *házbéradó törvény* revíziója iránt s ezt a határozatát pártolás végett minden törvényhatóságnak megküldte. Nagyvárad városa tegnap tartott közgyűlésén tárgyalta az aradi átiratot. A tanács pártolta azt s a házbéradó behozatalát sürgette. *Molnár Imre* dr. hosszabb beszédben a törvény olyképp való módosítását kívánta, hogy a városok egyformán viseljék a terheket, ne legyen kivétel. *Halász Lajos* is hasonló értelemben nyilatkozott; a házbéradó méltánytalan, a törvényt alaposan revizionálni kell. *Szokolay Tamás* a kormányban nem bízik, nem kívánja emelni annak adóképeségét, pártolja Arad város átiratát. *Sonnenfeld Zsigmond* dr. indítványozza, vegyék le a napirendről az ügyet. Ugyis hiába írnak föl, ez az ő meggyőződése. *Hoványi Gyula* dr. egyválti a tanács előterjesztését a Molnár indítványával s azzal kiegészítve ajánlja elfogadásra a javaslatot. *Molnár Imre* reflexiói után a közgyűlés elfogadta, illetve hozzájárult Arad város átiratához.

— Vasárnapi munkaszünet a nyári hónapokban. A következő fölhívás közlésére keretünk föl:

Fölhívás. A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény intézkedéseit a kereskedőknek önmagukkal és alkalmazottaikkal szemben való bu-

manizmus van hivatva kielégíteni, azzal az önkéntes elhatározással, hogy a *nyári hónapok* alatt, a midőn vasárnap az üzletek ugyis csak *délelőtti tíz óráig* tarthatók nyitva, azon üzletekben, ahol a vasárnap délelőtti alig két-három órás forgalom elmaradása károsodással nem jár: a *vasárnapi munkaszünet egész napra kiterjesztessék*.

Az illető kereskedők ezzel első sorban önmaguknak tesznek jót, a mennyiben nyáron, az egész hét fárasztó és lelket ölő munkája mellett kis üdülést szerezhetnek maguknak, a melyet a társadalomnak ugyszólván minden osztálya élvez, csak ők lennének kénytelenek nélkülözni; humanizmust gyakorolnak alkalmazottaikkal szemben, a kiknek munkája a nyári forróság alatt a testi és szellemi üdülést szintén megkívánja; de a mellett áldozatot nem hoznak, mert az a forgalom, a mely a legmelegebb időszakban, vasárnap délelőtti tíz óráig kifejlődhetik, alig vehető számba, s annak elmaradása a köznapok forgalmában okvetlenül kárpótlást talál.

Az *Aradi Kereskedők Köre*, a mely a főnökök és alkalmazottak érdekeit mindig összeegyeztette, s azokat egyformán képviseli, mind két érdeknek tesz eleget, a midőn fölhívja első sorban a *női divat- és ruhás-, férfi-divat-, rövid- és disemüaru üzletek* tulajdonosait, továbbá a többi szakmabeli kereskedőket, a melyek forgalmát ez súlyosan nem érinti: hogy *üzletüket a május 21. és augusztus 20. ika között levő vasárnapokon egész napon át zárva tartásuk* s ezzel az ország többi városában már létrejött egyezmények dicséretes példáját kövessék.

A kör a legközelebbi napokban fogja az egyes szakmabeli kereskedő urak közt az erre vonatkozó *aláírási íveket* köröztetni. Kérjük azon kereskedő-főnökök urakat, a kiket ez ivvel föl fognak keresni, hogy *azt valamennyien írják alá*, s így a nyári teljes vasárnapi munkaszünet, a kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak közös, méltányos óhajának semmi se álljon az útjában.

Hazafias üdvözléssel az *Aradi Kereskedők Köre* nevében *Tedeschi Viktor* elnök, *Faragó Rezső* ügyvezető-titkár.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a honvédelmi miniszter *Lemberger Mózes, Szántó Gyula, Jellinek József és Hódi Alajos* lugosi 8 ik honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagyokat, valamint *Bogdán Virgil dr.*, a szegedi II. honvédkerületi parancsnokság nyilvántartásában álló szolgálaton kívüli viszonybeli hadnagyot saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

— **A Neptun épül.** A Neptun Maros-fürdő társaság nevében *Kristyóry János* engedélyt kért a várostól a Neptun fürdőnek a nyári időnyre való feállításhoz. A főkapitány, a városi mérnöki hivatal és a folyammérnökség vezetőiből álló bizottság ma helyszíni tárgyalás alapján, a tavaly életbe léptetett biztonsági szabályrendeletek betartása mellett, a régi helyre megadta az építési engedélyt.

— **Banket egy főszolgabíró tiszteletére.** Radnai levelezőnk írja: E hó 14-én este a *Fekete Sas* vendéglő nagytermében *Lovich Gyula* nagy-halmágyi főszolgabíró tiszteletére bucsulakomát rendeztek a radnaiak. A radnai intelligencia s a vidéki jegyzők, jóbarátok valamint a lippai ismerősök nagy számmal vettek részt a banketten. Az első felköszöntőt a távozóra volt főnöke *Péczely Elek* radnai főszolgabíró mondta, kiemelve azon érdemeket, melyeket *Lovich Gyula* radnai tizenkét éves működése alatt szerzett. Majd *Embey Gyula dr., Bildhauer Adalbert, Gánya György, Lippáról pedig Nagy István és Virágos Sándor* emelkedtek szólásra. *Lovich Gyula* meghatottan köszönte a hozzá intézett baráti szavakat; legfájdalmasabban esik — *ugymond* — szeretett főnökétől válnia, kit tisztelni szeretni tanult.

— **Rohonczy Gida és a krakéler.** Jól elbánt az egyebek között párbajai révén is ismeretes *Rohonczy Gida* egy feltűnési betegségben szenvedő urral. Az illető, kit *Parragi Vilmosnak* hívnak és fővárosi ügyvédjelölt, a Duna-ünnepély alkalmával belekötött *Rohonczyba*, kinek azután átadta névjegyét. *Rohonczy* meggyőződött róla, hogy a fiatal ember csupán krakéler-ségből sértette meg, mire nem tért lovagias utra, hanem *feljelentette Parragit a törvényszéknél*.

— **Növendékpapok fölvétele.** A csanádi egyházmegye növendékpapjainak fölvétele ez évi július 2-án eszközöztetik Temesvárott. Azok, akik pályázni akarnak, július elsején délután jelentkezzenek Temesvárott a püspöki irodában, személyesen. A pályázóknak gimnáziumi érettségi bizonyítványt és keresztlevelet kell bemutatniok; igazolni tartoznak továbbá, hogy tetsleg épek és egészségesek.

— **Gyémántlakodalom.** Ritka családi ünnepet ül meg, amint levelezőnk írja, *Erdélyi Mihály* nyugalmazott soborsini postamester az arany érdemkereszt tulajdonosa e hó 28-án, hatvanadik évfordulóját annak, hogy nejét, szül. *Traul Annát* oltárhoz vezette. A gyémántlakodalom alkalmából a soborsini társadalom a köz-tiszteletben álló ősz postamester tiszteletére bankettel rendez.

— **Építkezések a waggongyárban.** Az aradi Weitzer-féle waggongyár építkezési engedélyt kért a várostól arra, hogy a gyártelepen a mostani tűzoltó-ház éa kapus-szoba helyére újabb két földszintes épületet emelhesen. Az építkezési bizottság az engedély kiadását javasolja.

— **Uj táviróhivatal.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a forgalomnak folyó évi április hó 25 én átadott nádmezővásárhely-makónagyszentmiklósi helyiérdekű vasut *Földvár* állomását állami és magán táviratok kezelésére felhatalmazta.

— **Román lapok a Tribuna megszűnéséről** Erdekés végigolvasni, mint bucsuztatják a magyarországi román lapok megszűnt kollégájukat, a sajtópöreiből kimult nagyszabeni *Tribunát*.

A nagyszabeni *Telegraful roman*, habár sajnálja a *Tribuna*-t, mégis természetesnek tartja kimulását, mert az külső és belső okra vezethető vissza. A külső impulzust a kimuláshoz megadta az államügyész, a belsőt pedig a saját kebelében rágódó betegség. Természetesnek tartja, hogy a román nemzetiségi párt bizottságának szüksége van egy hírlapi organumra. De van más román lap is, kijelölhet azokból egyet. De a pártnak van-e végrehajtó bizottsága? Mikor adott életjelt magáról a bizottság? Jobb volna előbb szervezkedni és egy tevékeny bizottságot választani és csak azután egy újabb pártorganumról goudoskodni.

Az *aradi Tribuna Poporului* ugyancsak ezen ügyből kifolyólag sajnálatát fejezi ki, hogy a romániai közvélemény megtévesztésére a politikai pártok újból pártfegyverül használják fel a nemzetiségi kérdést. A román konzervatív párt újból felfedezte a román miniszterelnökben a „hazaárulót“, a ki belviszályt sző a magyarországi román vezetők között. És ebben remekel *Popovici András*, a ki krokodil könyvet hullat a *Tribuna* elmulása felett. Kérdi tehát *Popovicsot*, a ki csak úgy röpíti a hazafias frázisokat, hogy ugyan ki akadályozza őt abban, hogy ne csak szavakkal, de tettekkel bizonyítsa be lángoló fajszeretetét. Ne hipokritáskodjék és ne piszkolja be a becsületes politikusoknak nevét, de nyuljon be a jól megtömt zsebeibe és élessze fel új életre a „*Tribunát*“, hisz ő sokszoros milliomos, talán őt nem tenné tönkre a „*Tribunának*“ kauciója. Ha pedig ez anyagi áldozatot tulnagynak találja, akkor hagyjon békét a magyarországi románoknak.

— **A forradalmi rögtönítélőszék.** A horvát forradalmi bizottság, amint ismeretes, proklamációt bocsátott ki, amelyeken rögtönítélőszéket hirdetett a horvát bán felett. Ez a hirdet-

mény, amelyet Svájcban, Bâselben nyomattak, hiteles fordításban így szól:

Miután Horvátországban a kormánykörök dühe az utóbbi időben minden mértéket meghaladott és a törvények, meg a legelemibb nemzeti és emberi jogok eltiprása mutatja, hogy magyarón klikkünkben és annak a báni székbe ülő hajtsárában az emberi ábrázat alatt rejlő állapot megvadult, úgy, hogy a népet fegyveres erővel a legbrutálisabb módon tiporják, ütök és vágják, amely népnek a törvényt a törvénytelenességgel szemben megvédenie kell, — ami merőben abnormális tünetény, — miután azok ekképen a közbékét és rendet zavarták és az erőszak és lázadás büntetést követik el; a nemzet, mely ezen tünetekkel szemben az executívát saját kezébe venni kénytelen, — szükségesnek látja a *vérszopó uralkodó klikkje és rablóvezérük, gróf Khuen Héderváry felett*,

rögtön itélő széket

hirdetni és nemcsak minden önértetes horvátot, hanem azokat is, akik az emberi méltóságra valamit tartanak, fölhívni, hogy ezen sőpredéket *nemzeti vád alá* helyezték és hogy azokat a rögtön itélő bíróságról szóló szabályok szerint, ama törvény nevében, amelyet azok szemtelenül lábbal tipornak és tiportatnak, és a nemzeti szuverénitás nevében, valamint a nemzeti önvédelem céljából — *érdem szerint, minden tekintet nélkül megbüntessék*.

Figyelmeztetjük továbbá arra, hogy nem kell erőszakot tenni ama hatalom kezelői által fizetett testvéreinken, kik fegyvereiket saját nemzetük ellen fordítják; de egyuttal figyelmeztetjük ezen testvéreinket, hogy — ha már a nemzet mellé nem állhatnak — *tulbuzgalmu eljárásukkal ne menjenek túl a nemzet türelmének határán*.

Ezen testvéreink ellen ne emelkedjék a végső szükségig egyetlen egy kéz sem, ne dobjanak feljűk egyetlen követ sem, mert nemzetünk nem keresi a harcot, hanem csak önvédelemre kel; ez pedig azt követeli, hogy első sorban az igazi bűnösök és vezérük büntetessenek meg.

Le a közönséges gazemberrel és szarnokkal; Héderváryval! Le a magyaróknakkal!

A nemzeti védelem bizottsága.

Nyomatva Bâzelben (Svájc.)

— **A nevelőnő halála.** Nagyváradon nagy izgatottságot kelt *Voislager Karolin* bajor származásu nevelőnő esete. A nevelőnő előkelő családnál volt alkalmazva, a hol szublimát-oldatot ivott. A kórházban meghalt. Az orvosnak azt mondta, hogy szerelmi bűnból lett öngyilkos. Az öngyilkosság okáról mindenféle mendemonda kapott szárnyra, mert a rendőrség az esetről nem adott ki jelentést és csak annyit jelentett ki, hogy a rendőrség és az ügyészség megtette kötelességét. A mai városi közgyűlésen *Friedlander Samu* interpellált a dologban. A rendőrséget mulasztással vádolta, főlemiltvén, hogy a szerencsétlen leányt boncolás nélkül temették el. Az interpelláció heves közbeszólásokra adott alkalmat és nagy izgatalmat okozott. *Gerb* főkapitány válaszában, a mely megnyugtató, azt mondta, hogy fölösleges volt a boncolás, mert a leány bevallotta az öngyilkosságot. A választ a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette, de most a szociálisták avatkoznak a dologba. Vasárnap gyűlést tartanak, a melyen a halott exhumálását és a főkapitány felfüggesztését követelik.

— **Vasuti napszamosok nyugdíja.** Mint a Szegedi Napló értesül, nagyfontosságú ügyben folynak a kereskedelemügyi miniszteriumban az előmunkálatok. A nyugdíjintézetnek minél szélesebb alapra való fektetése a főcél. Ez év elején történt, hogy kilátásba helyezték a leszámoló hivatalok napidíjasainak fölvételét, most pedig részletezni kívánják a nyugdíjból a vasuti napszamosokat is. Még pedig azokat, akik legalább három éve dolgoznak a vasutnál és legalább 270 napot töltöttek el évenként.

— **Magyarüldözés Horvátországban.** Nagy vérengzés volt vasárnap délután *Nikince* szlavóniai községben, ahol a lakosságnak felét ma-

gyar telepesek képezik. Az utóbbi időben erős aurlódások keletkeztek a községbeli horvát és magyar lakosok között. A horvátok izgatás következtében az utcán járó-kelő magyar asszonyokat és gyermekeket bántalmazták, sőt a múlt héten felgyújtották a magyarok által lakott részt s csak nagy erőfeszítéssel lehetett a tüzet eloltani. A múlt vasárnap délután táncmulatság volt a magyar részen. Mulatság közben azt vették észre, hogy több horvát legény is megjelent a táncolók között. Egyideig csendesen viselkedtek, de mikor már nagy számmal voltak együtt, követelték, hogy a muzsikások horvát nótákat játszanak. Ebből verekedésre került a dolog. A horvátok csak erre vártak, mert valamennyi kést rántott s azzal támadták a magyarokat, akik azonban csakhamar megszalasztották a horvátokat. Alig egy fél óra múlva már ott volt az egész horvát lakosság s ekkor iszonyu vérengzés keletkezett, aminek a csendőrség vetett véget. Verekedés közben *Bogulyovics* Dusan, *Nikics* Száva és *Csábi* Gáspár még a helyszínen meghalt. A horvátok közül az eddigi nyomozás adatai szerint 17 ember, a magyarok közül pedig hatan súlyosan megsebesültek. Tizennégy csendőrt állandó tartózkodásra a községbe rendelték. A horvátok felbujtóit nyomozza a csendőrség.

— **Csábítás elől a halálba.** Sajátságos eset történt tegnap a főváros közelében levő *Kispest*-en. Egy fiatal leány egy csábító elől menekülve, egy az országúton robogó kocsira alátért, amelynek kerekei halálra gázolták. A leány *Balla* Erzsébet budapesti születésű 16 éves mindenféle leány. Budapesten másfél évig egy józsefvárosi háztulajdonos gyermekei mellett volt és ez idő alatt ismerkedett meg egy *Kovács* József nevű temesvári fiatal emberrel, aki mesterségére nézve esztergályos. Ez a fiatal ember folyton a leány körül volt, ami annak nem esett jól. Meg is mondta a fiatalembernek, hogy ő nem megy hozzá feleségül, mert először is fiatal, másodsor meg szülei már kijelölték neki jövődéli férjét. *Kovács* azonban nem tárgyalott és amikor a leány *Kispestre* tért vissza szüleihez, oda is utána ment. A leányt mindenféle hazugsággal rábirta, hogy szöha álljon vele. Így levelet írt neki, amelyben örömmel tudatja, hogy egy rokona meghalt és 6000 forintot örökölt. „Elveszem, Erzsike kisasszony, önt feleségül akkor. Hatezer forintból üzletet nyitunk és boldogan fogunk élni“, írta a levélben a szerelmes esztergályos. A leány most már habozott. Elmondta szüleinek a levél tartalmát és ezeknek a 6000 forintos véglegény nem lett volna ellenükre. A leány tehát elment a randevura. Tegnap délután *Kispest*-en találkozott *Kovács*csal. Együtt sétálgattak egy jó óra hosszat és a leány kijelentette, hogy nem lesz kifogás az egybekelés ellen, de csak ha a 6000 forint a kezükben lesz. Az örökség története ugyan mese volt csak, de azért *Kovács* mégis boldogan magához akarta ölelni a leányt, erre az engedékenységre. *Kovács* azonban oly hevesen kezdte az ölelést, hogy a leány megijedt és elfutott előle az országútra, neki egy arra robogó kocsinak, amit nem látott. A lovak patái oly súlyos sérülést ejtettek a leány fején, hogy haldokolva vitték a lakására. Az orvos súlyos agyrázkódást konstatait rajta. A leány egy órai kintlódás után meghalt.

— **Megszökött családok.** A stuttgarti ügyészség megkereste a budapesti főkapitányságot, hogy tartóztassa le *Heinle* Frigyes utenhoffeni születésű 30 éves zöldségárut, aki Stuttgartból több család és hamis bukás után megszökött. A család 173 cm. magas, haja sötétszőke, bajusza szőke, ruhája fekete, kalapja fekete puha. — *Pancsováról* táviratban értesítették a budapesti főkapitányságot, hogy *Sevaton* Lajos 30 éves pénzbeszedő 700 korona elsikasztása után megszökött.

— **Kutyamarás.** *Szűcs* Károly aradi állomás felvigyázót tegnap délután a Béla-téren jobb lábszárán megharapta egy kutya. A gyep-téren megfigyelés alá vették a kutyát, az állat-

orvos *veszettséget* konstatait rajta s ennél fogva *Szűcs*öt tegnap este felvitték a budapesti Pasteur-intézetbe.

— **Az igazgató ur fogsága.** New-Yorkból kacsagató, tragikomikus esetről ad hirt egy tudósítás. Az ottani állami örültek házában igazgatója, *Allison* dr. a minap bejárta az intézetet s e közben megnezett egy üres cellát is, amelyben mindig gyógyíthatlan örülteket szoktak elhelyezni. Amint belépett, véletlenül becsapta maga után az ajtót, amelyet belülről nem lehet kinyitni. Az igazgató e szerint fogoly volt. Kibált, dörömbölt, de mindhiába, ügyet se vetek rá, mert az örültek házában az ilyesmi már megszokott dolog. Egy jó óra hosszáig tartott már a fogság, amikor egy idegen orvosokból álló társaság jött a folyosón, hogy meglekintse az intézetet. Az igazgató föllelegzett. Amikor a társaság egyik tagja az ajtó kis ablakán benézett a cellába, az igazgató kiszólt:

— Legyen szives, kérem, kinyitni az ajtót, véletlenül fogságba jutottam.

— Azt látom, szegény barátom, felelt az orvos, de ki nem ereszthetem önt.

Ezzel egyik kollégájához fordult e szavakkal:

— Nézze meg ezt az embert, egész okosan beszél, illedelmesen viseli magát, arcán azonban mégis megletszanak az örültség nyomai.

Az igazgató e szavak hallatára toporzékolni kezdett:

— Ostoba beszéd; ön nagyon téved, én nem vagyok örült, hanem *Allison* dr., az intézet igazgatója.

— Látja, kolléga ur, szólott erre barátjához a fiatal orvos, hogy lesz percről-percre dultabb és butább ennek a szegény embernek az arca?

A társaság tagja mind helyeslőleg bólintottak s aztán otthagyták az igazgatót, aki csak több óra után szabadult ki, amikor véletlenül egy ór felismerte.

— **Meggyilkolt kereskedő.** Rablógyilkosság történt kedden éjjel *Ercsenye* vas megyei községben, ahol *Mühlstein* Adolf gráci baromfi kereskedőt meggyilkolták és kirabolták. *Mühlstein* kedden délelőtt érkezett *Ercsenyére*, ahol több megbízottja várta, akik a környéken baromfiakat és tojást vásároltak részére. A kereskedő még aznap kocsikat rendelt, hogy a már összeszedett árukat másnap a gyanafalvi állomásra vitesse. Az áruk felrakásával és a megbízottakkal való elszámolással eltelt az idő, úgy hogy *Mühlstein* az éjszakát kénytelen volt ott tölteni egy korcsmában és a további leszámolást és a kifizetéseket csak másnap akarta végezni, avégből a megbízottait másnap reggel rendelte magához. Reggel hat órakor a megbízottak közül többen megjelentek a korcsmában, hol *Mühlstein* szállva volt. Egyideig vártak a kereskedőre, de mivel nem jött ki, kopogtak az ajtaján, de semmi választ nem kaptak. Minthogy többszöri zörgetésre sem ébredt fel *Mühlstein*, az ajtót benyomták. Borzalmas látvány tárult a szobába lépők elé. A kereskedő a szobapadlón nagy vértócsában feküdt, átmetszett torokkal. Az esetről azonnal értesítették a csendőrséget, mely megállapította, hogy a kereskedő rablógyilkosságnak esett áldozatul. Pénztárcája, órája és egyéb ékszerei hiányoztak. A gyilkossággal két csavargót gyanúsítanak, akik előtte való nap este érkeztek a korcsmába és az udvaron a felszer alatt feküdtek le. Ez a két csavargó még az éj folyamán eltűnt, deára hogy a korcsma udvar ajtaja zárva volt, ennél fogva csak a kerítésen keresztül mászhattak ki. A két csavargó szeméyleírását táviratilag közölték a környékbeli csendőrséggel és a legerélyesebb nyomozást indították meg. A megölt kereskedő családját táviratilag értesítették az esetről.

— **A szép asszony orvosa.** Egy előkelő párisi asszony, *madame de Contades*, bűnös gyöngédséggel tüntette ki orvosát, *du Bouchet* urat. Viszonyuk, mint anyji más, sokáig titokban maradt; de aztán egy napon mégis a férj fölébe jutott. A hír rettenetes elhatározásra bírta a férjét: leste a feleségét, hogy tettenérés esetén őt is, a szeretőjét is megölje. Egy napon a *quai d'Orsay* egyik háza előtt bérkocsi állott meg s abból épp akkor, amikor a férj arra ment, kiszállott a felesége és a szeretője. *Contades* örültekként vetette magát a bűnös párra és revolveréből háromszor ráított az orvosra, akit azonban nem sebesített meg halálosan. A drámai jelenet óriási emórtörmeget csalt a fogat elé s a dühöngő férjet csak nagy nehezen lehetett lefogni. Emiatt gyilkosság kísérlete

miatt most vont a férjet felelősségre a párisi esküdtbíróóság. Az érdekesítő részletek között a főpont az a vád, amelylyel a férj az orvost illette.

— A feleségem neurastheniában szenved — mondta *Contades* — és az orvos kezelte őt. De nekem biztos tudomásom van arról, hogy az orvos hipnotizálta a feleségemet és úgy csábította el.

Hanem az asszony másként vallott:

— Tíz év óta vagyok férjnél s eleintén boldogan éltünk. Lassankint azonban elpárolgott a szerelem; a férjem a klubjában töltötte minden szabad idejét, én pedig unatkoztam. Ekkor ismerkedtem meg *Du Bouchet* orvossal, akinek finom lelke, daliás férfiasága megejtette a lelkemet. Nem voltam én neurastheniás s nem is hipnotizált engem *Du Bouchet* soha, legálább nem úgy, amint a férjem gondolja...

Az esküdteket azonban megindította a férj kétségbeesése és fölmentették őt.

— **Megörült ügyvéd.** *Károlyfi* Nándor tekintélyes székesfehérvári ügyvéd megörült. Leánya nemrégiben férjhez ment, s azóta buskomorságba esett. Ma délelőtt azután kitört rajta az örültség. Dühöngeni kezdett, mire kényszerzubbonyt adtak reá, s elszállították a *Schwarzer*-féle gyógyintézetbe.

— **A gyermek miatt.** Megható tárgyalás folyt le tegnap, mint Gyórról írják, az ottani járásbíróóság előtt. *H. G.* kereskedelmi utazó becsületsértő levelet írt elvált feleségének, született *T. S.* asszonynak. A levélben „cinikus lelkű, gonosz anyának“ nevezte egykori hitvesét. Nagyon érdekes az ok, amely *H. G.* t a levél írására késztette. A házastársakat néhány évvel ezelőtt választotta el a törvényszék s egyetlen gyermeküket, a két éves *Lajoskát* az anyának ítélte oda. Áprilisban történt, hogy *H. G.*, aki három év óta nem látta kis fiát, találkozott vele a sétátéren, ahol a dajka kezénél fogva vezette. Az apa szivrepesve lépett fiacskája elé.

— Ismersz-e édes babuskám? — En vagyok az édesapád.

— Az édesz apám részedez disznó! válaszolt naival az öt éves gyermek. *H. G.* elsápadt. Elsötétült szeméi előtt a világ.

— Elhiheti járásbíró ur, tört ki elkeseredve a vádlott apa, hogy e pillanatban a fájdalomtól magaman kívül voltam. Azonnal átláttam a helyzetet, tudtam, hogy kis fiamat elvált feleségem tanította ki. Ebben az állapotban bementem a *Kioszk-kávéháza* s ott irtam meg azt a sértő levelet.

A panaszoszó tagadta, hogy ő kitanította gyermekét s még több levelet is előmutatott, a melyben volt férje sértögette. A járásbíró az elkeseredett apát 20 korona pénzbírságra ítélte.

— **Bádé Pista** gyulai hírneves zenekara ma szombaton 1903. május 16-án és a következő napokon a *Fehér Kereszt* szálló díszes tölkert helyiségében nagy hangversenyt tart válogatott műsorral, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja *Nagy* Lajos szállodás.

— **Füldőre utazóknak.** A füldő idény megkezdésével, általános érdekű tény gyanánt közöljük tisztelt olvasóinkkal, hogy uti-felszerelések, bőröndök, kosarak, kizitáskák, utieszközök, utipárnák, bőrárúk, divatcikkék, illatszerek és toalett-árúk nagy választékban, felette jutányosan árusítatnak *Porter* Vilmos *Nagy* Aruházában, a Szabadság-téren. Ugyanott kaphatók nagy választékban szalmakalapok, turista-és sport-íngék, turista övek és mellény övek, azonkívül az összes angol és francia sport-játékok és sportcikkék eredeti gyári forrásaikból. Természetes, hogy labdáknak s nyári gyermekjátékoknak (kerti szerszám, homokjáték, kugli, hajtókarika, lepkefogó, karikajáték stb.) szintén igen nagy a választék. Megemlítjük még, hogy 10 korona vásárlásnál minden vevő életnagyságu fényképet kap teljesen ingyen, csupán a díszes papírkéretért térítendő meg 3 korona.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weisz*nál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (*Minorita*-palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsított akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be *Mauthner* Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri“ vagy a „Margit-

szigeti" fűmagkeverékei. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bamulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

—x— **Elővigyázat szükséges!** Nagyrabecsiült háziasszonyaink saját érdekében ismételtlen figyelmeztetjük, hogy a kedvelt, és egy évizetnél már tovább mindenütt kitűnőnek bizonyult Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csak a zárt eredeti csomagokban Kneipp páter védjeggyel valódi. Csak a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé bírja a babkávét és zamataját, a miért is mint pótlék a kávéitalhoz azt finomabbá, enyhébbé és az inynek kellemesebbé teszi. Babkávét hozzáadás nélkül is a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé kiválóan jóízű és az egyedüli megfelelő pótlás annak helyébe. Ellenben, a mit nyitva mérlegelve árusítanak, mindég csak egyszerűen pörkölt árpa vagy maláta, de sohasem „Kathreiner.”

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A pánszláv-ciklus. Az utóbbi időben sürűn tárgyal a budapesti esküdtszék pánszláv izgatási pereket. Ma Novák Antal turócszentmártoni betűszedő felett ítélték, akit négyrendbeli osztálygyűlésre való izgatás vétségével vádolta a kir. ügyészség. Novák ugyanis a turócszentmártoni *Narodnie Noviny* című lap 1902. december 4-én megjelent számában „Védelmül” feliratú, a Narodnie Hlognik című havi folyóirat 1902. dec. 5-én kiadott számában „Do Gráce” című cikkében, továbbá a Narodnie Noviny ez évi január 15-iki számában *Bujdosás vég nélkül* című cikkeiben a tótokat a magyar nemzet elleni gyűlöletre izgatta. A mai esküdtszéki tárgyaláson Agoraszó bíró elnökölt, a vádat dr. Daróczy Elek kir. ügyész képviselte, a vádlottat pedig dr. Mudrony János turócszentmártoni ügyvéd védte. Az esküdtszék megalkitása és a vádirat felolvasása után a vádlott kihallgatása következett, aki elismerte a cikke szerzőségét s elvállalta azokért a törvény előtti felelősséget. Előadta, hogy a cikke megírására őt egyik budapesti napilapnak cikke készíttette. Ez a cikk ugyanis a nemzetiségek lakta vidékeken a magyarosításnak minél intenzívebb keresztülvitelét sürgette. Erre akart ő válaszolni az inkriminált cikkeiben. A vádlott kihallgatása s az inkriminált cikke felolvasása után a bizonyítási eljárás befejezést nyert s a kérdések szövegezésére került a sor. A törvényszék megszövegezve a kérdéseket, rövid szünet után újból folytatta a tárgyalást s dr. Daróczy kir. ügyész mondotta el vádbeszédét, melyben bünsnek kérte kimondani a vádlottat. Utána dr. Mudrony beszélt s felmentést kért védenca számára. Az esküdtek Novákot az izgatás vétségében bünsnek mondta ki, a mlre a bíróság egy havi államtögházra és 110 korona pénzbírságra ítélte.

§ Paktum a házasság előtt. A flirts ifjuság gyakori vizsgálja az a furcsa paktum, amelylyel a leány igéri a gavallérjának, hogy ha majdan férjhez megy, lesz a szeretője; addig tehát várjon. A legény vár, a leány férjhez megy és mindkettő elfeledi a flirt hatásában tett és kapott ígéretet. De hát nem mindig megy feledésbe az ilyen ígéret. Az az érdekes jogeset ugyanis, amelylyel a berlini bíróság foglalkozott most, eklatáns bizonyítéka ennek. Egy gazdag kereskedőház fiatal cégtagja néhány évvel ezelőtt Olaszországba utazott s utközben megismerkedett egy szép berlini leánnyal, aki szintén a kék ég hazájában telet a szüleiével. Az ismerkedésből szerelem lett, amely az anyakönyvvezető előtt ért befejezést. Házasságuk nagyon boldog volt, de volt az asszonyjának egy leküzdhetetlen szenvedélye: kimondhatatlanul szerette Rómát. Ha a férje valamivel meg akarta lepni, ő csak ezt kérte:

— Engedj Olaszországba utazni!

— De gyermekem, hisz én nem mehetek most az üzletből.

— Hát engedj egyedül menni. Nem történik semmi baleset velem, ha egyedül utazom.

Ha a szép asszonyfeleség könyörög, akkor a

férj nem képes ellentánni, így tehát a menyegző elutazott Rómába, még pedig igen gyakran: legalább négyszer-öttször az esztendőben. A különös utazási mánia azonban furcsa következménnyel járt. A szöke apának és szöke anyának született egy szép barnafürtös gyermeke. Ez ugyan nem tartozik a természetű csodák közé, de a világ nyelvét nem lehet megkötni. Mind nagyobb hullámokban terjedt a pletyka, amely a római utazásokat kommentálta, míg végre megsokálta a férj apja s leutazott Rómába. Szó ami szó, megtudott mindent, az asszonynak kedvese van egy festő, akivel leánykorában ismerkedett meg, s akinek akkor megígérte, hogy férjhezmenetele után a kedvese lesz. Kitudódott az is, hogy a festő unszolta a német leányt, fogadja el a kérést s így létesült a házasság. A beadott válpörben most ítélték a bíróság, amely megsemmisítette a házasságot, mint nemtelen üzelmekre alapított s csalással súlyosított köteléket.

NAPIREND.

Május 16. Szombat. Róm. kath. naptár: Nep. János. — Protestáns naptár: Nep. János. — Izraelita naptár: Sabbat, Emor. — Görög-keleti naptár (május 3.): Timót. — A nap két 4 óra 6 perckor, nyugszik 7 óra 14 perckor. Költősej-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, száraz, meleg.

Május 16. A világsi olvasókör táncvigalma (Mátyás Király) — Az aradi torna-egyesület házi versenye este 8 $\frac{1}{2}$ órakor (Lyceum) — Templomünnepek Világoson. — A magyarországi művezetők országos szövetségének társas vacsorája este 8 órakor (Vass étterem) — Az aradi Erzsébet asztaltársaság közgyűlése este 8 órakor (Mirtli vendéglő) — Az aradi kerékpárklub értekezlete este 8 $\frac{1}{2}$ órakor (Japan-kávéház)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 15.

A legjobb idő jár a vegetációra. A nap meleg sugarait kellemes szellő lengi át.

A tengerit már több helyen kapálják.

Az üzlet menete léha és a pesti malmok további üzemredukciót határoztak el.

A kereslet szűnnetel, az idő előnyös volta is mind az árak csökkenését idézhetik elő. Jobb árak alig várhatók.

A mai hetivásáron mintegy 1000 métermázsa buza és 600 métermázsa tengeri került forgalomba.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7'05—7'10.

Buza közép 6'80—6'90.

Tengeri 5'90—6'00.

Rozs névleges jegyzés 5'60—5'80.

Arpa névleges jegyzés 5'20—5'40.

Zab névleges jegyzés 5'20—5'30.

Az irányzat lanyha.

— **Bortermelők és borkereskedők ülése.** Fővárosi tudósítónk írja: A magyarországi bortermelők és borkereskedők országos szövetségének igazgató választmányára Perczel Dezső v. b. t. tanácsos elnökle alatt tegnap este tartotta meg rendes havi ülését. Molnár Lipót ügyvezető igazgató referált a Rómában megtartott nemzetközi gazdasági kongresszusról, melynek tárgyalásain ő a szövetségnek másik kiküldöttével, Wolf Lipót szaktanácsossal élénk részt vett. Zwacki Akos szaktanácsos bemutatta tervezetét a boreladási és bevásárlási szokványokról, mely a választmány kebeléből kiküldött intéző bizottságnak adatott ki. A tárgyalás további folyamán Jálies Ferenc elnökle alatt az 1893.

XXIII. t. e. módosítása tárgyában a választmány elhatározta, hogy a kormányt felkéri a szaktanácskozás egybehívására; egyidejűleg pedig a szövetség kérdőívet küld szét összes tagjához, hogy beszeresse az egész országból az érdekelteknek tíz éven át szerzett tapasztalatait. A szövetség elhatározta, hogy a vámtarifa tervezetben a borecetyártáshoz szolgáló töppedt apró szőlőre megállapított vámkedvezmény eltörlése iránt kérvényt intéz a képviselőházhoz. Abeles Zsigmond társelnök indítványára elhatározta, hogy a borszállítmányok beraktározása és egynehány díj szabási határozat módosítása tárgyában feliratilag megkérendő a kereskedelmi miniszter. Nagy György királyi tanácsos indítványa, hogy a szövetség gyakorlatilag is foglalkozzék a borértékesítéssel, illetve bortermelő tagjai termése elhelyezésének közvetítésével, tanulmányozás végett az intéző bizottságnak kiadták. A szövetségnek a Berlinben megtartandó nemzetközi vegyeszeti kongresszuson való képviselőségére Szilágyi Gyula dr. m. tanácsost kérték fel. Szabó József dr. indítványára a szövetség választmányára küldöttségileg fog tisztelegni Láng Lajos kereskedelmi és Darányi Ignác földmívelési minisztereknek. A választmány végül ügyész Szchreyer Jenő drt. titkárrá pedig Gerő Gyulát nevezte ki.

— **A termés kilátások.** A három fagyos szent napja minden kár nélkül mult el. A hitvány ritka buzáknak nekibokrosodnak, a sárgulók haragos-zöld színt vesznek fel és sokszor oly vetésekből, amelyek ezen eső előtt inséges hitvány fejlődést mutattak, a legszebb kalászerdő varázsolódik elő. De nemcsak a buzára, hanem a tavaszias, kapások és takarmányok termés-eredményére is döntő befolyással bír az áztató csendes meleg májusi eső. Ha Magyarországon a májusi eső elmarad, akkor a termés prognosztikonja majdnem biztosan kedvezőtlen. — Ha Magyarországon kalászos termelést száz millió métermázsa becsüljük, annak 20—30 százaléka a májusi esőnek tulajdonítható s így egy áztató jó májusi esőnek termésnevelő hatását csak a kalászosoknál 3—400 millió koronára becsülhetni. Ennek felére tehetjük kedvező hatását a kapások és takarmányoknál, — úgy hogy amint gazdakörökben kiszámították, — az országos májusi eső hatása félmilliárd koronára tehető. A májusi esőnek kedvező hatását a szakértők két irányban magyarázzák. — Az egyik az, hogy a nedvesség akkor jön a földbe, amikor a gazdasági növényeknek rohamos fejlődéséhez a legtöbb nedvességre van szükségük és annak a nagy vegytani folyamatnak, amely a növényéletben ez időben végbemegy, közvetítésére, akkor sok nedvességre van szükség. A másik jó a májusi esőben az, hogy igen nagy ammoniak-tartalma van és így a termésnevelő táplálékot is bőven hozza le az egekből. Annyi áll, hogy nemcsak a gazda, de a kereskedő és iparos is csak úgy örülnek a májusi esőnek, mint a gazda. A májusi eső pénzt hoz a gazdának s így az egész világnak.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Steininger E. A., Grác. — Savic Milutin, Mitrovica. — Ozv. Herendi Imréné, Budapest. — Leitenbor Gaspár, Szeged. — Stern Emil E., Budapest. — Berkovics Jakab, Beregszász. — Ackerbauer Alajos, Linz. — Graupner Károly, Bódenbach. — Sznási J. Jenő, Budapest. — Miklós Vilmos, Nagy-Becskerek. — Stern Daniel, Prijedor.

S z e s z ű l e t.

— Május 15. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyere szesz 118 orona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szűrt szesz 12'80—13— korona mmásanként.

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, takarítónőre, kertészre, gazdasszonyra, mindenre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

Aki üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, kocsi, lovat, egyenruhát, eladni vagy venni kíván

Aki férjhez menni v. nősülni óhajt, gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanuló felvenni kíván, keres vagy ad,

az **Aradi Közlöny** kishirdetési rovatát használja, ez biztosan eredményre vezet.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 15.

Déltőzsde. Buzakínalat mérsékelte, a vételkedv korlátozott. Lányha irányzat mellett 22,000 métermázsra került forzalomba, 5 fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonanevek bágyadtak. Időjárás borús.

Estitőzsde. Berlin 1/2 magasabb, Páris 10-el olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza májusra	7.58—7.59
Buza októberre	7.36—7.37
Rozs októberre	6.45—6.46
Zab májusra	5.84—5.86
Zab októberre	5.50—5.51
Tengeri májusra	6.44—6.45
Tengeri júliusra	6.44—6.45
Repce augusztusra	12.50—12.55

Zárulat 5 órakor:

Buza májusra	7.57—7.58
Buza októberre	7.35—7.36
Rozs októberre	6.44—6.45
Zab májusra	5.88—5.90
Zab októberre	5.51—5.52
Tengeri májusra	6.40—6.41
Tengeri júliusra	6.41—6.42
Repce augusztusra	

Zárulat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	670.75
Magyar hitelrészvény	730.50
Loszámítolóbánk részvény	456.50
Rima-Murányi vasúti részvény	479.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	682.75
Közuti vasút	606.25
Városi villamos vasút részvény	306.50

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsde.

Budapest, május 15.

Magyar aranyárjádék 4%	121.25
Magyar koronajárjádék 4%	99.50
Magyar arany 4 1/2%	92.50
Magyar ezüst 4 1/2%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyereségyorsjegyek kölcsön	203.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	157.—
Osztrák papírjárjádék	100.40
Osztrák járadék ezüst	100.40
Osztrák járadék arany	121.50
Koronajárjádék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	154.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1650.—
Magyar hitelbankrészvény	731.75
Osztrák hitelbankrészvény	670.75
Osztrák-magyar államvasút	682.75
30 frankos arany (Napoleonkor)	19.20
Német birodalmi márká	117.07
London	239.70
Páris	95.25
20 márkás arany	23.42

REGÉNY-CSARNOK

Klára grófnő.

— Francia regény. —

Fordította: Ritt Gyula.

[23]

(Folytatás.)

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

Claire hosszú ideig feküdt benső fájdalomától gyötörve a földön. Amint magához tért, lassan fölemelkedett, elsimította arcáról a kuszált fürtöket, körülnézett a teremben, mintha most éledt volna fel egy hosszú, nehéz álomból. A nagy consol tükörben megpillantotta összeesett alakját és gyöngén összerázkódott. A halálsápadt arc és kuszált hajfürtök, a lázas tűzben égő szemek, éles ellenétet képeztek a fényes bálai öltözékekkel. Téveteg mosoly suhant át ajkán és gépies lassúsággal kezdte levenni magáról ékszerait.

Közben a komora is belépett, hogy segítségére legyen urnőjének.

— Jöjjön Lina, — szöjt a belépőhöz, — áltöltözködöm. Kisérjen szobámba . . .

Könnyű háziruhával cserélte föl bálai öltözékét és elbocsájtotta a komornát. Nyugtalanul járt föl és alá szobájában. Goldolái férjével foglalkoztak. Szíve megremegett arra a gondolatra, hogy férjének az ellenfél pisztolya elé kell állni. Tudta, hogy Montrabelle gróf kitűnő lövő hírében áll, ismerte jellemét is, tudta, hogy kiméletet sem várhatni tőle. Enyhe föltételekről szó sem lehetett, hisz ő sértette meg a gróft a nyilvánosság előtt és azonnal férjét kereste, kérte őt, hogy védje meg, a gróf tola-

dásaitól. Visszalépni már nem lehetett, a párbaj és pedig súlyos feltételekkel, elkerülhetlen volt.

Claire hirtelen összereszt. Renée hosszú távollétéből rosszat sejtett, hisz a segédekkel folytatott tárgyalás nem tarthat oly soká? Vagy tán azonnal a párbaj színhelyére siettek volna? Nem, ez lehetetlen!

Az ablakhoz ment és félrehuzta a függönyöket. A regg, foszladozó ólomszürke színnel közelgett. Az utca, mely az előkelő városrészben feküdt, még csöndes és kihalt volt.

Visszalépett az ablakból, eloltotta a lámpát, egy zsölyét tolt a kandallóhoz és gondolatokba merülve nézett a hamvadó parázsba.

Eszébe jutott a nap, melyen Renée az oltárhoz vezette őt, az a néhány boldog nap, melylyel kezdetét vette az új, a napsugaras páros élet, aztán a sötét napok, melyek telve voltak bánattal, fájdalommal, keserűséggel és csalódással. Boldogtalanságuknak terhét mindketten viselték. Mindketten szenvedtek, míg végre eloszlott a sötétség és újra fölragyogott boldogságuk napja!

Claire fölsóhajtott s arcát kezeibe rejtette. Ah, mily hamar, mily gyorsan, újra alámerülhet ez a nap, a vér tengerébe. — Nem, nem, az nem történhet meg, . . . az borzasztó lenne.

Oltalmat keresve, az ég felé emelte karjait és remegő ajkakkal forró imát rebegett a Mindenhatóhoz. Egyszerre találta meg hitét és bizalmát az istenben; forró vágyat érzett szívében újra hallani az ősz lelkipásztor vigaszt nyújtó szavait: keressetek és találni fogtok, kopogjatok és belesztek bocsájtva.

És ő megtette ezt, nem egyszer . . . gyakran. De vajlon helyes irányban-e, hogy oly soká meg nem értették? De végre mégis kisütött a nap: elsimultak férje arcáról a borús felhők, haragos vonások, újra megnyílt szíve az ő szerelmének, de a . . . nem-e későn, tán csak egy-két napra . . . tán örökre?!

Claire mélyen összeesett s tovább álmodott. A nap már áttörte a köd oszlopot s a hideg téli nap gyözelmesen hágott a magasba, maga előtt kergetve a ködfoszlányokat. Az ibolyakék ég felhőtlenül ragyogott a hóba rejtőzött alvó föld felett.

Claire álmodozott s észre sem vette, hogy valaki kopogott az ajtón. Ujra halk kopogás hallatszott s följiédt, de mielőtt fölemelkedett volna, az ajtó hirtelen föltárult és a következő pillanatban lázban égő arccal, lángoló szemekkel rogyott lábához Renée.

— Ujra enyém vagy, édes Claire, — suttogta gyöngéden. — Nem hagylak magadra, egész napon veled leszek . . . azon óráig, midőn sorsunk elválaszt bennünket egymástól.

(Folytatás következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 6.—	Személyvonat reggel 8.33
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahoncz szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Motormenetek

Arad—Szabadságtér és Battonya között.

Battonya felé reggel 8.—	Battonya felől reggel 6.02
Battonya felé d. u. 12.26	Battonya felől d. u. 12.04
Battonya felé este 7.11	Battonya felől d. u. 4.05

Aradi Zarka Szinpad.

Csiky László művészeti igazgató.

Elite-kávéház átalakított helyiségében

Asztalos Sándor-utca.

Uj! Nyitrai Sándor, Uj!

híres burlesz komikns első felléptével.

Szenzációs ujdonság:

A ZUHANY

Bohózat helybéli szerzőtől.

II órakor:

Soeur Djelma,

oros, olasz, francia, angol ének- és táncművésznők fellépte.

Kaczér Erzs, Nagy Bella,

sansonette-énekesnő.

intern. énekesnő.

LISKO PIROSKA,

társalgási szubrette.

Érczkövy Károly, Timár Miska,

operette és opera énekes,

salon komikus.

Neszmélyi Izsó, karnagy.

Belépti-díj: Fentartott hely 1 korona. Rendes hely 60 fillér.

Cirkusz után szabad bemenet.

Kezdeté 9 órakor, vége 12 órakor.

ZUHANY.

Bohózat I felvonásban, helybéli szerzőtől.

SZEMÉLYEK:

Miss Djelma, énekes és táncosnő . . .	Djelma Mici.
Vérszopó Péter, végrehajtó . . .	Timár Miska.
Vampir Adolár, ügyvéd . . .	Érczkövy K.
Bajnoki Elemér, vívómester . . .	Margittai Gy.
Lujza, szobaleány . . .	Liskó Piroška.
András, rendőr . . .	Havass Béla.

Tanító urak figyelmebe.

Kitűnő

vizsgai jutalom könyv.

Vaday József. Tanulók vezérkönyve kötve 1 kor. diszkötésben 1 kor. 80 fill.

Országszerte használatban levő

vizsgalapok

helyes vonalozással.

„Haladás” vizsgalap bekötési tábla, melylyel mindenki önmaga kötheti be vizsgalapjait, piros vagy fekete színben, használati utasítással darabja 1 korona.

Kérjük a tanító urakat kiadásainkat, melyek számot tevők, az ország könyvpiacán iskoláikba bevezetni.

Csik János 16 fali olvasótábla.

" " ABC.

" " II. oszt. olvasókönyv.

" " III. oszt. olvasókönyv.

" " IV. oszt. olvasókönyv. (Sajtó alatt.)

Kun-Fülöp Csatt. Gazdasági ism. iskolák olvasókönyv.

Záray Odön. Földrajz a IV. oszt. számára.

Csik János. Földrajz a III. oszt. számára.

Aradmegye térképészlete 6 fill.

" " Térképe (sajtó alatt.)

Lejtényi Sándor-féle térkép vázlatok. Az öt világrész (külön-külön). Magyarország és osztrák magyar monarchia térképészletei darabja 6 fillér.

Értesítő a népiszkolák részére az új utasítás szerint (sajtó alatt.)

Dr. Hunyady. A helyesírás rendszere.

Megjelentek

Ingusz I. és fia

kiadásában Aradon.

Arad szab. kir. város n. é. előkelő közönségének szives tudomására hozom, hogy a nyári hónapok tartamára

magán táncziskolát

nyitok, hol az összes kör- és társalgási tánczokat, különösen az annyira kedvelt **bécsi hatlépéses Walzert** fogom saját bécsi rendszerem szerint tanítani. Kívánatra a lakáson is, ugyszintén zárt társaságoknak is nyujtok oktatást.

Értekezhetni naponta d. u. 3—5 óráig a **Központi Szállodában.**

Mély tisztelettel

Hanz József,

a Bécsben székelő osztr. tánczitanító egyesületének tagja.

1153

Tolvajfurfang.

Történetek a tolvajok, zsebmetszők, sikkasztók, csalók szédélgők stb. életéből
Irtá: **MIHÁLYFALVI I. Rendkívül érdekes könyv.**

Tartalom

A kincs. — A gavallér. — Az ékszer-tolvaj. — A huszár és a lopott óra. — A hagyaték. — Van még becsületes ember. — Hozziakjak Demitriu. — A pénzhamisító. — A gyomorgörcsök. — Az árendás tehene. — A bíró órája és a corpus delicti. — Az utitárs. — A marhakereskedő gyilkosai. — Az aszszony panasza. — Az amerikai társ. — A féllábra való cipő. — A tót mint hercegprimás. — Hogyan menekült meg Braunschweig az akasztófától — Egy ügyes zsebtolvaj. — A házasságlevél. — A báli toilet és a pulyka. — A ki gyűrűt árul. — A talált tárcza. — A végrendelet. — A földbirtokos. — Koritovszky. — A gyilkos. — Az ezres bankjegy. — A járadék. — A novádász. — A ritka könyvek. — Mi van a tűz alatt? — A keleti meg a nyugati vonás. — A gróf ur és az inasa. — A vizitáló tolvaj. — A kapós kép. — A lidércz. — A falánk lidércz. — A hamis pénz forgalomba hozatala. — Szökés a fogházból. — A szőlősgazda és a zsidó. — A csempész bosszúja. — A százas bankjegy. — Az ünnepély vége. — A koldusok. — Az üldözött hölgy. — A megduplázott pénz. — Az olcsó barányok. — A tisztasági felügyelő. — Az előkelő vendég. — A zálogcédula. — A szép kliens. — Leó szerelme. — A sirásó. — Az ideál. — Eladó üzlet. — Az értékpapírok. — A beteg tehén. — A bübajosság. — Hamis anya. — A kölcsön. — Amerikai történet. — A furfangos utitárs. — A zsákmány biztosítása. — A tánczlecke. — A zsebtolvajok. — Az aláírás.

Ára 2 korona 40 fillér.

Megrendelhető a „Törvenyszéki és Rendőri Ujság”

kiadóhivatalában.

1119

Budapest, VIII., József-körut 41.

Allein echter Balsam aus der Schulzeigal-Appothek in Prag
A. Thierry in Pragrad
bei Neuhau-Straubrunn.

Miért szenved ön?

ha biztos kiltása van a gyógyulására minden még oly régi seb is meggyógyul és mentve lesz minden fájdalmas műtétől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSÖT

hasznítja kiváló hatásai sebek gyógyulására és fájdalmak enyhítésére felülmúlhatatlan. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellfájás ellen gyvrmekégyasoknál, a tejáradat csökkenésénél, mellkeményedésnél, csuszos állapotoknál, nyilt sebeknél, dagadt lábaknál és csontszu ellen vágás, szúrás, lösebek és ütéseknél, geyedésses sebek, Carbunkulus és minden égési sebek ellen. Fagyos testrészeknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegeknek, gyermekeknek stb.

THIERRY A. gyógyszerész balsam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerükben utólrhetetlen szer nincs kitéve megromlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, ugyszintén nem szenvednek sem a fagytól, sem a forróságtól, miért is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig eredményt és segítséget hoznak, mindenesetre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett pótszerekhez nyulni, mely csak czeitalan pénzkidobás, hanem tartuk magunkat ezen két régóta bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerkezh, melyeket minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden ismertetőjével, rendeljük egyszerűen direkt a következő czimen:

THIERRY (A.) gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Pragrad, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

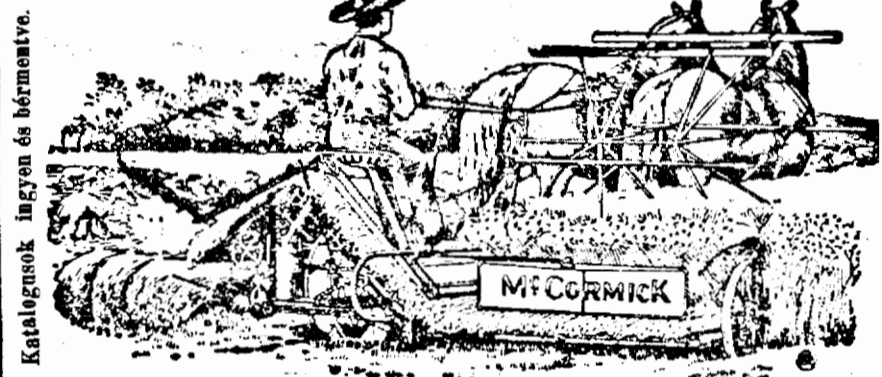
Budapesti főraktár: **Török J.** gyógyszerészében, Király-utca. Zágrábban **Mittelbach S.** gyógyszerésztárában és Bécsben **Brady C.** gyógyszerésznél.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Gyártmányok: **Kévektőtég,** „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtőgorehlye és „Manila” kévektőtőfonalgártmányai.

Évi gyártmány 362.000 gép.

Képviselő: **KOVÁCS SOMA** Arad, Neuman-palota.

PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai.

Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi szerből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok hárszerű ajánlata minden oly bajoknál, melyek a **rossz emésztésből és székrekedésből** erednek, mint **epa-zavarok, májbajok, kólika, vértelülások, aranyér, béltelenség** s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajoknál is, így **nápkórnaál,** idegességből származó **fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legsebélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyermekőbb egyének, de még gyermekek által is bevetethők.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle az „Arany birodalmi almához” ozimzott gyógyszerárban Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazunk, 111 frt 05 krba kerül. Az összeg előzetes beklüdesenél bermentes kltádsel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

ME. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönböztőbb nerek és alakok alatt ünézőtatnak; ennek következtében köretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással, fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös szinben van ellátva.

A számtalan hálatratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönböztőbb és legnehezebb betegségek után egészlegük visszanyerése folytán hozzánk inézték, ezen helyen csakis néhányat említtünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer ur! Köln, 1883. ápril hó 30-án.
Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 5 tekercset az ön felülmúlhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvéttel. Fogadja az uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsaí csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel
Pawlisnik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Tekintetes ur! Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.
Isten akarta volt, hogy az ön labdacsaí kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megrom. Ön gyermekégyben meghittem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraélt labdacsaí engem nem mentettek volna meg. Az isten áldja meg önt ezért ezerszer Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészlegük visszanyerésére segítségül szolgáltak.
Kallicz Teréz.

Mélyen tisztelt ur! Bécs-Ujhely, 1887. nov 9-én.
A legforróbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is megunta, melyről egyebkent
Weinzettel Josefa.

Tekintetes ur! Eichengraberamt, Gfohl mellett, 1893. márcz. 27.
Alulírott ismétellen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyulik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálatratom telzés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom.
Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaínak köszönhetem, hogy egy gyomorhajól, mely engem öt éven át gyömr megzabadultam. Ezen labdacok nalam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Gótachdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8-án.
Zwickl Anna.

Bernhardi alpeal-fü liqueur, Bernhard W. G.-tól Bregenzben, egész üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr., negyed üveg 70 kr.

Amerikai közvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden közvényes és csuszos bajok u. m.: gerinczgyántalom, tagszagadás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fülzaggadás, stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam, Pserhofer J.-tól, egy üveg 50 kr.

Fagybalsam, Pserhofer J.-tól. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve 1 kőecső 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Ston”-féle Kolapraparatumok, kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknek.

Kola-cifir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 80 kr., negyed liter 85 kr.

Golyva-balsam, Pserhofer J.-tól, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-cszeneczi, (pragai csüppek), Pserhofer J.-tól, megromtott gyomor, rossz emésztés, és mindennemű altsati bajok ellen kitűnő házi szer, 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Uttifenedu, Pserhofer J.-tól, egy ált. ismert kitűnő házi szer hurut, rekedés, görcsös köbögés stb. ellen, 1 üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Tannochin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegans nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Stenbel tanártól. Utas és szúrás által okozott sebeknél, mérges duganatoknál, ujkkaraz, sebes, vagy gyulladt mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lón ki-próbálva 1 tevely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kitűnő házi szer a rossz emésztés minden következményeinél, u. m. főtájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhév, aranyér, dugulás, stb. ellen, 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netan nem levők gyorsan és olcsón meg-szerzetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beklüdesel van megadva; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírásal vörös szinben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntetettik.

PSEPHOFER J. gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel” WIEN, I., Singerstrasse 15.

2716